

- Orkester utredningen
sid 3
- Aktionsgruppen för barnkultur
sid 4-5
- Allt om rikskonferensen
sid 9-19

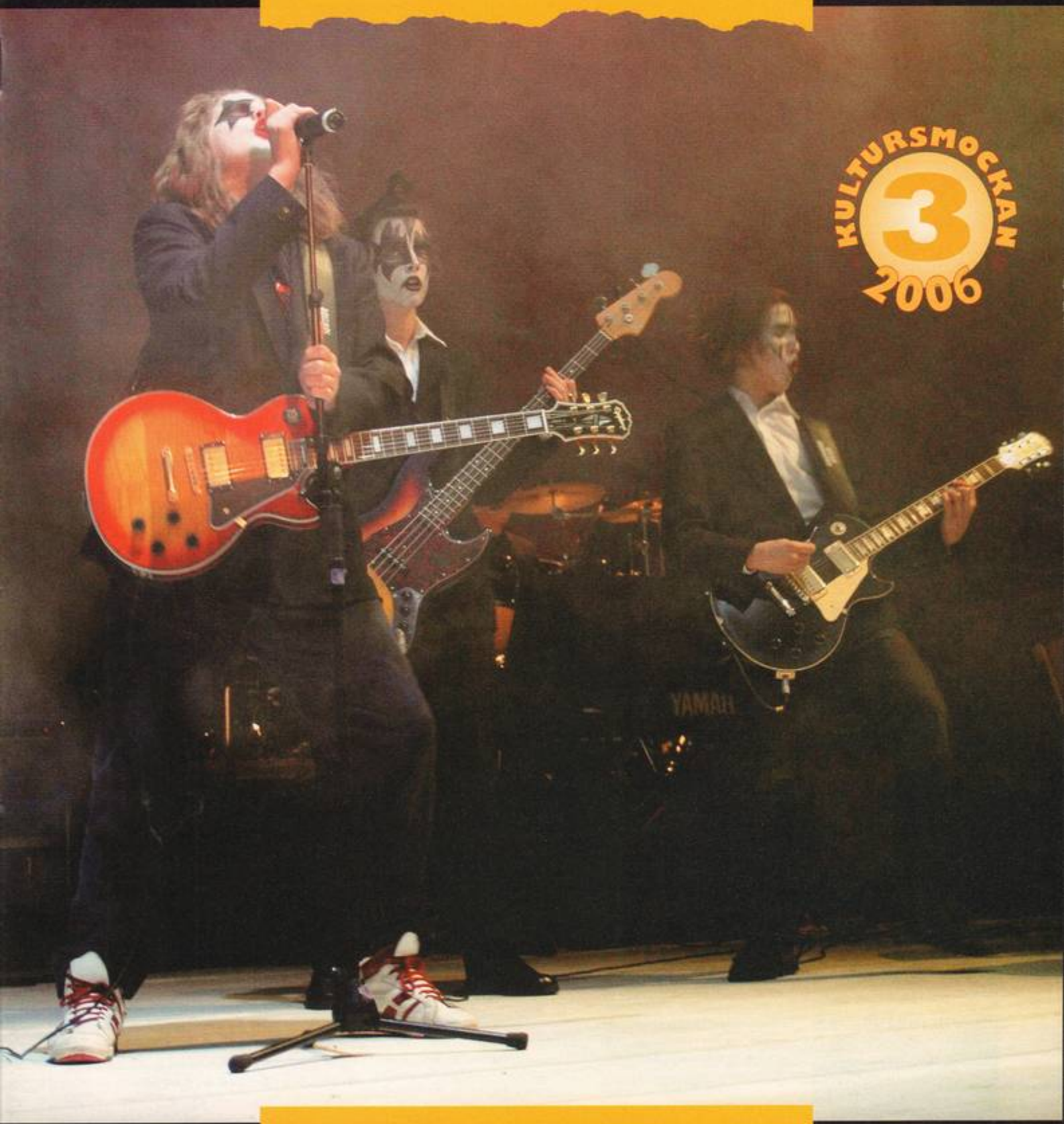
Kultur

Nr 3 Maj 2006

SMÖCKKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- Smockan besöker Skåne
sid 20-22
- Åtvidaberg under lupp
sid 24
- Maria Stellas porträtteras
sid 31

KULTURSMÖCKKAN
3
2006

Barnkultur - en valfråga utan valmöjlighet!

Att välja kultur eller att avstå från kultur är inte en valfråga. Kultur är ett måste! Ett mänskligt behov som finns fast förankrat i våra behov av kommunikation, upplevelser, känslouttryck och förståelse av oss själva och vår omvärld. Inga politiska partier kan frånta människor sitt behov av att ge och ta emot kulturella uttryck.

Dock kan politiken bidra till att underlätta eller försvåra för det kulturella mötet.

Regeringen tillsatte två för kulturlivet viktiga utredningar under år 2004. Orkesterutredningen - "Den professionella orkestermusiken i Sverige" samt Aktionsgruppen för barnkultur - "Tänka framåt men göra nu!" Båda utredningarna har i sina uppdrag att föreslå hur området kan stärkas och utvecklas. Positiva utgångspunkter som skall, om förslagen genomförs, både stärka och utveckla möjligheten att utöva och ta del av kulturverksamhet.

Utredningarna har nu presenterat sina rapporter och överlämnat dessa till uppdragsgivaren, regeringen. En stor mängd tankar och förslag av mer eller mindre konkret art ligger därmed på regeringens bord. Vad regeringen väljer att göra med rapporterna - pappersinsamlingen eller att göra förslagen till sina egna - är förvisso skrivet i stjärnorna men det finns ingen anledning att tro annat än att dessa två rapporter blir betydelsefulla för regeringens fortsatta arbete med att utveckla kulturlivet i Sverige.

Kultur, och i synnerhet kultur för barn, är som väl ett område inom politiken som är lyft över partipolitiskt käbbel. Förvisso därför att området i alltför hög grad saknar politiskt intresse, men också därför att samstämmigheten kring barns behov och rätt till en god och utvecklande uppväxt är en tes som samtliga demokratiska partier kan ansluta sig till.

Glädjande nog tar Orkesterutredningen - att Aktionsgruppen gör det är en självklarhet - förhållandevis stort avstamp just i arbetet med barnen. I förslagen kring "ett nytt bredare orkesteruppdrag" finns bland annat att

läsa: "villkoren för det nya uppdraget/bidraget bör syfta till: att utveckla nya strategier för mötet mellan barn, ungdomar och orkestermusiken" samt "att slå fast orkestrarnas sammantagna ansvar för att samverka med övriga regionala och nationella aktörer på musikområdet - professionella fria musikgrupper, tonsättare, dirigenter, musikskola, länsmusik och amatörorkestrar".

Orkesterutredningen har ett helhetstänkande som är berömvärdt och som speglas i rapportens nyckelbegrepp - "Musikgeologiska näringskedjan". Allt hänger ihop och är beroende av varandra. En insikt som musik- och kulturlivet generellt skulle må bra av att ta till sig!

Aktionsgruppens rapport skall jag låta andra recensera då jag själv haft förmånen att delta som ledamot i utredningen. Jag kan dock inte låta bli att glädjas över det mycket stora engagemang som finns kring gruppens arbete från bland annat professionella barnkulturarbetare såsom pedagoger, konstnärer, institutioner - men också från lokala, regionala och nationella politiker. Barnkultur engagerar och fascinerar. Hos väldigt många aktörer finns en vision, eller kanske snarare en mission, att kunna stödja barn och ungas utveckling genom att ge tillgång till kulturens och estetikens verktyg.

De förslag som Aktionsgruppen nu lämnat till regeringen skall ses med bakgrund dels av de ojämlika förutsättningar som barn och unga har att få del av den offentligt stödda kulturen, och dels den kraftfulla insikt som finns spridd bland forskare, kulturarbetare och en allt bredare allmänhet: barnen och de unga har rätt till en större del av kulturkakan än vad som är fallet idag - för barnens och för samhällets bästa!

Barnkultur, årets valfråga utan valmöjlighet!

PER SJÖBERG,
ORDF. SMOK

INNEHÅLL

i detta nummer

Ledare.....	2	Mångkulturåret 2006.....	7	Länsbevakning Skåne del 2.20-22	
Orkesterutredningen klar.....	3	Applåder i Hällefors.....	8	Åtvidaberg under lupp.....	24
Aktionsgruppens betänkande...4-5		I huvudet på en tonåring.....	9	Vilda Western.....	27
Tankar om barn.....	6	Årets pristagare.....	10-11	Trumpetfest på Mimerns.....	29
		Barnkulturåret 2007.....	12	Kulturnytt.....	30
		Framtidsforskning.....	13	Porträttet.....	31

KULTURSMOCKAN
DAUS TRYCK & MEDIA

893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-26 61 10

ANSVARIG UTGIVARE
Per Sjöberg, SMOK

REDAKTÖR

Nils Ågren, 070-678 44 55
niss.ågren@telia.com

PROJEKTLEDARE/ANNONSER

Jan Dyllicki, 0660-26 61 05
jan.dyllicki@dau.se

Annonsprislista kan laddas ned som pdf-fil från bemsidan www.dau.se

GRAFISK FORMGIVNING

Johnny Altelind, 0660-26 61 31
johnny.altelind@dau.se

REPRO • PRODUKTION • TRYCK
DAUS Tryck & Media, Bjästa

MEDVERKANDE I DETTA NUMMER

Per Sjöberg

Nils Ågren

Dag Krafft

Håkan Sandb

Linnea Sörensen Isaksson

Evelina Arvén

SMOK
Sveriges
Musik-
och Kulturskoleråd

Kultursmockan utges av SMOK,
Sveriges Musik- och Kulturskoleråd

Kultursmockan nästa nummer: v. 36.
Manusstopp för annonser: 25 augusti.

Tipsa Smockan!

Tel: 070- 678 44 55
Nils Ågren

OMSLAGSFOTO:
Hårdrock från Bollnäs Kulturskola
under rikskonferensen i Kiruna
Foto: Nils Ågren

Orkesterutredningen klar!

Staten tillsatte för ett och ett halvt år sedan Orkesterutredningen. Nu har deras betänkande, "Den professionella orkestermusiken i Sverige" (SOU 2006:34) överlämnats till kulturdepartementet.

Uppgiften för utredningen var att se över orkestermusiken, definierat ungefär som professionella symfonikammar-, operaorkestrar samt storband med statligt stöd. I uppdraget låg även att se över rekryteringen från musik- och kulturskolorna samt utbudet av orkestermusik inom radio och TV.

Antalet professionella orkestrar, enligt definitionen ovan, har ökat kraftigt de senaste trettio åren. Antalet musiker har fördubblats. De är också förhållandevis väl spridda över landet.

"Sammantaget har de svenska orkestrarna gjort stora kvalitativa framsteg [...] Aldrig tidigare har så mycket orkestermusik spelats i landet" skriver utredningen. Det allvarligaste hotet nu är inte neddragna offentliga bidrag utan en publikminskning på 25 procent (!) under de senaste åren.

Orkesterutredningen menar att orkestrarna har ett stort eget ansvar för utvecklingen på området. En rad åtgärder föreslås. Några av dem är:

- * Bredda utbudet av musik, spela in te bara musik skriven av farbröder från Centraleuropa på 1800-talet. Speciellt behovet av mer nyskriven musik påpekas, men även musik skriven före 1800-talet, nordisk musik och musik skriven av kvinnliga tonsättare efterlyses.

- * Utveckla nya strategier för möten mellan barn, ungdom och orkestermusiken. Samverka mer med övriga regionala och nationella aktörer inom musikområdet.

- * Ett nytt klarare bidragssystem behövs.

SKOLORNA BLIR ANGRIPNA

Musik- och kulturskolorna har under senare år ofta blivit angripna från orkestervärlden för att vi inte tar fram tillräckligt många bra elever på orkesterinstrumenten och för att vi inte prioriterar ensembleverksamheten. Alltför många gånger har vi varit tvingade att försvara oss och dessutom påpeka att elevantalet på stråkinstrumenten inte har minskat.

För en tid sedan tog vi också fram uppgifter om att antalet ensembler heller

inte minskat. Däremot har antalet elever i ensemblerna minskat något.

Resurserna till musik- och kulturskolorna minskade mellan 1980 och 2000 med ca 25 procent vilket har betytt att ca 25 procent färre elever finns inom musikverksamheten. Antalet elever inom symfoniorkestrarna på musik- och kulturskolorna har minskat med 30 procent sedan 1970-talet, alltså något mer än snitt, men inte katastrofalt mycket.

TYDLIGARE UPPDRAG FÖR SAMVERKAN

Musik- och kulturskolorna har kämpat hårt för att bevara orkestermusiken - inte tvärtom. Glädjande nog har orkesterutredningen insett att så är fallet. Deras förslag handlar istället om att de professionella orkestrarna och länsmusikerna måste ges ett tydligare uppdrag att samverka med musik- och kulturskolorna för att hjälpa oss att utveckla orkestermusiken.

Orkestrarna och framförallt länsmusikerna har som mål att prioritera barn och ungdom. Vad som avses med det är inte helt klart. De svenska orkesterinstitutionernas betalande publik 2003 bestod till 22 procent av barn och ungdomar. En hyfsat bra siffra tycker jag.

Men bara en procent av den totala publiken bestod av ungdomar! Där ligger den stora utmaningen. Dessutom vet vi alla att det ofta är det pedagogiska arbetet som kan göra en elev intresserad av ett konsertbesök. Att tvångskommandera barn till "god musik" lär inte vara ett sätt att rädda orkestermusiken.

STELA INSTITUTIONER

Orkesterutredningen är en intressant läsning. Det skall också bli väldigt intressant att se vad som kommer ut av den. Mellan raderna, och ibland även klart uttryckt, kan man läsa att många institutioner är stela, konservativa och isolerade. Föräldrade fackliga avtal sätter käppar i hjulet. Orkestrarna har sig själva att skylla om de inte hänger med i tiden. Det spelar heller ingen roll för bidragets storlek om man gör det.

"För många orkesterföreträdare tycks det idag inte spela någon roll om en orkester ligger i framkant eller i det musikaliska bakvattnet. Varken det ena eller det andra tillståndet uppfattas ge utslag på den statliga musikpolitiska barometern" skriver utredningen.

OKLAR DEFINITION

Utredningen menar också att de statliga bidragssystemen och definitionen av vad som räknas till orkesterverksamheten är oklar. Även länsmusikens uppdrag att "ha ett särskilt ansvar för vår tids musik inom alla genrer" kräver mycket av ut-

tolkaren.

Jag skulle vilja gå så långt som att säga att hela begreppet orkestermusik är otidsenligt. Jag tycker att staten borde stödja ett bredare spektrum av musikaliska genrer med mer fasta bidrag.

Varför just symfonisk musik och storbandsjazz? Idag hänvisas andra genrer, folkmusik, körmusik, renässansmusik, visan, nyskapande jazz/rockmusik, nyskriven konstmusik m.fl. ofta till tillfälliga bidrag från Kulturrådet. Sett till kostnad per åhörare är dessa bidrag också långt mer "effektiva" än de stora institutionernas.

Eller som utredningen skriver: "Det fria musiklivet utgör alltså en innehållsmässigt bred och tungt vägande del, som i bidragssystemet ännu så länge dock väger lätt."

Alla genrer behöver inte fasta ensembler men visst skulle exempelvis Ale Möllers Världsorkester både kunna kallas orkester och få ett bidrag av mer långsiktig karaktär istället för en av de nuvarande orkestrarna. Det ligger inte i utredningens uppdrag att föreslå sådant men jag saknar den typen av förslag i alla fall. För övrigt tror jag att en återkommande översyn av befintliga institutioner, nedläggning av några och nyskapande av andra, skulle vitalisera musiklivet.

KONSTRUKTIVA FÖRSLAG

På en punkt tycker jag utredningen är väl passiv; synpunkterna på radio och TV:s roll som folkbildare på musikens område. Jag tror att det är svårt att överskatta den betydelse bra radio- och TV-program, med exempelvis elever från vår verksamhet, skulle kunna ha för ett bredare musikintresse hos barn- och ungdomar. Jag saknar många förslag på detta område i utredningen.

Utredningens uppdrag var att slå vakt om orkestermusiken. Det gör den genom att ge en rad konstruktiva förslag. Även vår verksamhet bör slå vakt om den klassiska musiken. Inte genom att begränsa möjligheterna för elever att välja andra inriktningar utan genom att göra den klassiska musiken intressant. Vi kan också bli bättre på att samverka med institutionerna. Om ett sådant samarbete också blir ett uppdrag till dessa är det naturligtvis något som vi välkomnar.

Hela orkesterutredningens betänkande kan laddas ner via SMOKs hemsida www.smok.se. Har du andra åsikter än jag? KulturSmockan tar gärna emot ditt debattinlägg!

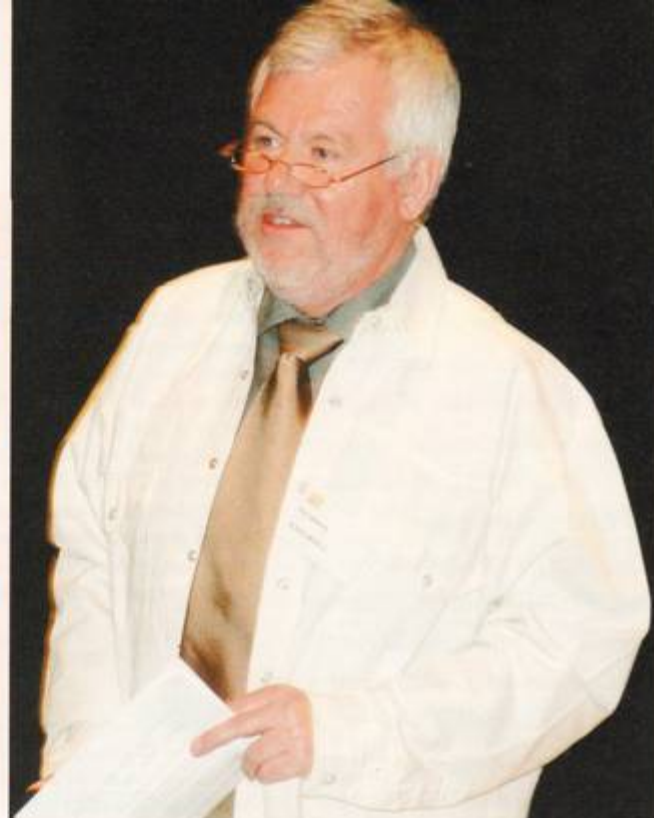
Håkan Sandh

Foto: Nils Agren

"Barnkulturåret 2007 kan bli ett historiskt år – om man följer våra förslag." Det säger Lotta Lundgren, ordförande i kommittén Aktionsgruppen för barnkultur. Foto: Dag Kraft.

"Det finns i rapporten ett starkt stöd för att stärka musik- och kulturskolorna i en ny roll som lokal motor i det totala kulturarbetet. Musik- och kulturskolan kan vara en bas för kommunernas satsningar på barns och ungas eget skapande." säger SMoK:s ordförande Per Sjöberg. Foto: Nils Ågren

Barndomen går inte i re pris

300 miljoner kronor per år under tre år ska överföras från Svenska Spel till satsningar på barnkultur. Det är ett av flera kraftfulla förslag som Aktionsgruppen för barnkultur presenterar i sitt betänkande "Tänka framåt, men göra nu – så stärker vi barnkulturen".

– Vi sätter ned fötterna nu, och vi gör det rejält. Vi tar ett helhetsgrepp för att barn och ungdomar ska få tillgång till kultur.

Det sa Lotta Lundgren, ordförande för Aktionsgruppen för barnkultur, när hon presenterade gruppens betänkande vid en presskonferens på Regeringskansliet 26 april.

Aktionsgruppens kartläggning av barnkulturen från hösten 2005 visar att det finns stora skillnader i barns möjligheter att ta del av kulturen. Det kulturutbud som finns idag är inte tillgängligt för alla barn. Därför föreslår man kraftiga ekonomiska förstärkningar för barns rätt till kultur, för att förverkliga de intentioner som finns i FN:s barnkonvention, läroplanerna, de kulturpolitiska målen och i andra styrdokument.

– Vi menar att barnkulturen är viktig ur både individperspektiv och samhällsperspektiv. Det går därför inte att lyfta ut barnkulturen som en enskild kultursatsning utan den måste relateras till satsningar inom förskola, skola och fritids-

verksamhet. Därför är våra förslag en investering i framtiden, säger Lotta Lundgren

FYRA HUVUDFÖRSLAG

I det 338 sidor tjocka betänkandet, där aktionsgruppen presenterar en mängd förslag till åtgärder för att kulturen ska nå alla barn, finns fyra huvudförslag:

- Ett handslag med barnkulturen. 300 miljoner kr per år under tre år överförs från Svenska Spel till satsningar på barnkultur på lokal, regional och nationell nivå.

- En nationell barnkulturdelegation som under tre år ska ha som främsta uppgift att effektivt samordna och utveckla barnkulturen.

- Satsning på forskning. Det behövs mer forskning om barnkultur och den forskning som pågår måste spridas. En professur i barnkultur bör inrättas.

- Bättre villkor för konstnärer och pedagoger. Pengar bör avsättas för att utveckla konstnärliga och pedagogiska barnkulturprojekt och för att utveckla

konstnärers och pedagogers kunskaper och arbetsvillkor.

PENGAR FRÅN SVENSKA SPEL

"Ett handslag med barnkulturen" är motsvarigheten till satsningen som pågått sedan 2004 på idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet – "Ett handslag med idrotten". Från statliga Svenska Spel fördelar Riksidrottsförbundet medel till idrottsföreningar med syfte att många barn och unga ska få prova på olika idrotter, bland annat genom skolan.

Aktionsgruppen anser att satsningen är en god förebild för barnkulturen och föreslår att regeringen nu gör en motsvarande satsning på barnkulturen.

– Vårt förslag är att även fördela 300 miljoner kronor per år under tre år till satsningar på barnkultur. Pengarna finns, säger Lotta Lundgren.

Medlen ska användas för att stötta och uppmuntra kommuner och regioner att utveckla sin kulturverksamhet så att alla barn och unga får ta del av kultur-

upplevelser och eget skapande.

Merparten av pengarna föreslås gå till utveckling av verksamheter på lokal nivå för samverkan mellan förskola, skola, musik- och kulturskola, föreningar, studieförbund, barnkulturcentra, lokala och regionala kulturinstitutioner, fria kulturovövare med flera.

BARNKULTURDELEGATION FORSKNING OCH UTBILDNING

För att effektivisera utvecklingen på barnkulturområdet föreslår Aktionsgruppen att regeringen tillsätter en barnkulturdelegation under tre år. Delegationen bör innehålla företrädare för olika departement och myndigheter, till exempel Statens kulturråd, Svenska Filminstitutet, Barnombudsmannen, Ungdomsstyrelsen och Myndigheten för skolutveckling.

Man vill också göra ökade satsningar på forskning och utbildning och föreslår att Centrum för barnkulturforskning vid Stockholms universitet får ett treårigt uppdrag att kontinuerligt inventera pågående forskning inom området barnkultur; samordna ett formaliserat nätverk av forskare och forskningsmiljöer inom området samt sprida information om pågående forskning och forskningsresultat.

MUSIK- OCH KULTURSKOLORNA

Man tar också upp musik- och kulturskolornas stora betydelse för barns och ungas möjligheter att delta i kulturverksamhet. Men de stora skillnader som

finns mellan olika kommuner vad gäller innehållet i verksamheten, avgifterna och tillgängligheten för olika grupper, gör att Aktionsgruppen föreslår att regeringen inför ett stöd till kommunerna för att motivera utveckling inom musik- och kulturskolan.

- Det här är en följd av den enkät som Aktionsgruppen sände till kommunstyrelseordföranden runt om i landet där musik- och kulturskolan utpekades som den viktigaste aktören för lokal utveckling av barnkulturen, säger SMoK:s ordförande Per Sjöberg, som är mycket nöjd med innehållet i betänkandet.

- Aktionsgruppens förslag tar avstamp i den kartläggning som väldigt tydligt lyfter fram hur ojämnt barnkulturen är fördelad över landet och den ger också en mycket tydlig signal om hur viktig den kommunala musik- och kulturskolan är. Som jag ser det så finns i rapporten ett starkt stöd för att stärka musik- och kulturskolorna i en ny roll som lokal motor i det totala kulturarbetet. Ett direkt citat från rapporten säger: "Musik- och kulturskolan kan genom sin utbredning, bredd, organisation och legitimitet vara en bas för kommunernas satsningar på barns och ungas eget skapande."

UPPDRAG FÖR SMOK

För att främja samverkan mellan den obligatoriska skolan och musik- och kulturskolorna anser Aktionsgruppen att det bör tas ett helhetsgrepp för utbildning av lärare i musik, teater, bild, dans,

film etc. Här bör SMoK få ett fortsatt uppdrag att följa och dokumentera samverkan mellan musik- och kulturskolan, förskolan, skolan och kulturlivet. SMoK bör även i fortsättningen ansvara för statistik och annan uppföljning av musik- och kulturskolornas verksamhet.

- SMoK föreslås också ingå i den expertgrupp som skall knytas till den nationella delegationen för barnkultur, alltså den grupp som föreslås ta vid där Aktionsgruppen slutar.

Under presskonferensen fick Lotta Lundgren frågan vad Aktionsgruppens betänkande kan ha för betydelse för Barnkulturåret 2007.

- Vi är väldigt glada att 2007 utsetts till Barnkulturår, det blir startskottet för oss, säger Lotta Lundgren. Vi vill lyfta barnkulturen till att bli en större del av samhällsutvecklingen, det handlar om att sätta barnperspektivet i fokus. Barnkulturåret 2007 kan bli ett historiskt år - om man följer våra förslag.

Aktionsgruppens betänkande lämnades över till utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky för att sedan gå på remiss till olika instanser.

Hela betänkandet kan laddas ned från www.barnkultur.se

Nils Ågren

Musik- och kulturskolan kan genom sin utbredning, bredd, organisation och legitimitet vara en bas för kommunernas satsningar på barns och ungas eget skapande

Gitarrfest i Örebro

24-27 maj arrangeras för första gången Örebro Guitar Days. Då samlas några av Sveriges främsta gitarrister i Örebro för att dela med sig av sina kunskaper och sin musik.

Örebro Guitar Days är en fyra dagar lång gitarrfest med utbildning och konserter i fokus. Förutom en mängd kurser blir det konserter i olika genrer, allt från hårdrock till afrikansk folkmusik. Här arrangeras även SM i gitarr för ungdom, ett flertal gitarrelinics, jamkvällar och annat.

Kurserna är navet i arrangemanget med gitarrister i absolut världsklass som lärare: Göran Sölscher, klassisk gitarr, Ulf Wakenius, jazz och Eric Bibb, blues. Här finns även ett flertal lärare ur den svenska eliten såsom Erik Steen, flamenco och Christopher Amott, hårdrock.

För seminariet står Janne Schaffer, som talar och spelar sig igenom en fyra decennier lång karriär.

Konserter blir det med Göran Sölscher, Erik Steen Flamenco Fusion, Ulf Wakenius, Eric Bibb och Sebastien Dubé, Takida, Tamala med flera.

Bakom arrangemanget står föreningen Musikscen Örebro tillsammans med ett flertal samarbetspartners. Läs hela programmet på: www.guitardays.com

Ulf Wakenius är en av lärarna på Örebro Guitar Days.

Text: Nils Ågren Foto: Pressbild

CHORAL 2006 LUND INTERNATIONAL FESTIVAL

Eric Ericson

Master class on choral and orchestral conducting
1-7 OCTOBER 2006 | LUND | MALMÖ | HELSINGBORG | COPENHAGEN

APPLICATION AND REGISTRATION, SEE WWW.LUNDCHORALFESTIVAL.ORG

Eric Ericson - Cecilia Rydinger Alin - Ivan Hansen - Andrew Parrott - Per Norgård
Pelle Gudmundsen Holmgren - Eric Ericson Chamber Choir - Ars Nova Copenhagen
Helsingborg Symphony Orchestra - Lunds Vokalensemble

IN COOPERATION WITH

Uppswing!!!

Intressanta föreläsare, spännande utflykter, fantastiska ungdomsuppträdanden och strålande väder. Rikskonferensen i Kiruna 29-31 mars blev riktigt bra, det håller säkert alla ni som var där med om.

Men för alla Smockan-läsare som inte hade tillfälle att delta vid konferensen kommer här några sidor där vi berättar om vad som hände. Allt från jockens historia till framtidsforskning.

Som vanligt utsågs Årets Musik- och Kulturskola och Årets Projekt - läs om vinnarna på sidorna 10-11. En ny SMoK-ambassadör utsågs också, för första gången blev det en kvinna. Hon porträtteras på näst sista sidan.

Här i Smockan går vi inte in djupare på de två utflykterna som genomfördes -

till Ice Hotel i Jukkasjärvi och ned i LKAB-gruvan Infomine. Men båda är väl värda ett besök.

Att det finns fantastiskt duktiga ungdomar runt om i landet fick vi ännu ett bevis på. Från fjolårets Musik- och kulturskola i Bollnäs kom inte mindre än 150 elever med lärare och bjöd på hög-

klassig underhållning.

Elever från Kiruna kulturskola underhöll också på bästa tänkbara sätt vid flera tillfällen under konferensen. Dessutom fick vi se hela musicalen Chess, framförd av elever vid Hjalmar Lundbohmsskolans estetiska program - en strålande föreställning.

Rektor Thorbjörn Jakobsson och hans lärare svarade tillsammans med Kiruna kommun för tre härliga dagar. Nu väntar nästa stora utmaning för Kiruna - att på grund av malmbynningen i gruvan flytta hela staden inom de närmaste 30-40 åren.

Vi ses kanske igen på 2007 års rikskonferens i Varberg!

Nils Ågren

Tankar om barn

Vilka föreställningar gör barn av vår vuxenvärld?

Kan man spela teater för bebisar?

Ska barn kunna börja på kulturskolorna tidigare än man gör nu?

Regissören Suzanne Osten ställer intressanta frågor - och ger lika intressanta svar.

Konstnärlig ledare på Unga Klara, Stockholms stadsteater; professor i regi på Dramatiska Institutet; hedersdoktor vid Lunds Universitet samt film- och teaterregissör. Dessutom är Suzanne Osten knuten till Aktionsgruppen för barnkultur som expert. Och visst är hon expert på barnkultur - det kunde rikskonferensens deltagare konstatera.

Suzanne Osten berättade mycket om sitt projekt Babydrama, teater för de allra minsta. Barn från sex månaders ålder har sett en föreställning om livet - om befruktningen, livet i magen, födseln och mötet med föräldrarna. Ett babydrama som har spelats inför fulla hus på Unga Klara.

ÖPPNA BARN S TUSENSPRÅK

- Det är en hjärtefråga för mig att göra produktioner för barn och unga. Jag har en djupt förankrad övertygelse att konst, musik, teater och dans är människans essens - och vi är vilsledda att tro att vi inte ska börja med något sådant innan barnet har ett eget språk. Vi måste öppna barns tusenspråk redan när de är mycket små, säger Suzanne Osten.

Hon hänvisar till fransk forskning som menar att vi människor blir vad vi är re-

dan vid åtta års ålder. Allt som sker fram till dess har alltså en mycket stor betydelse för hur vi utvecklas senare i livet.

- Lek och uttryck är en stor del av ett barns liv. Vi vuxna har en önskan att de ska vara som vi vill. Samtidigt ska man veta att barn har kompetens att spela sig till en roll i livet.

UPPLEVELSE AV LIV

Suzanne Osten ställde sig själv frågan hur tidigt man kan spela teater för små barn. Det var en av anledningarna till att hon drog igång projektet Babydrama, en föreställning som är lika viktig att uppleva som vuxen.

- Den handlar om upplevelse av liv, om njutning, färg, dynamik. Barnet är ett subjekt, inget objekt. Det är viktigt för föräldrarna att de får kunskap om att barnen har en egen teaterupplevelse. Själv ser jag varje barn som en mottagare numera.

Både barn och föräldrar filmades under föreställningarna för att se hur de reagerade på dramat. En dokumentärfilm om Babydrama är nu i planeringsstadiet och slutresultatet ska bli mycket intressant att se.

BÖRJA TIDIGARE MED KULTUR

Suzanne Ostens engagemang för frågor som rör barn och kultur, och hennes vilja att representera ett verkligt och modernt barnperspektiv, har varit viktiga ingredienser i arbetet som Aktionsgruppen för barnkultur har utfört. Hon både ställer viktiga frågor och ger konkreta svar.

- Varför ligger all vår kulturproduktion efter vi är färdiga, alltså efter åtta års ålder? Varför inte tidigare? Vi borde börja mycket tidigare i kulturskolorna, fördela resurserna på ett annat sätt. Barnen är vår grund, vår historia, vår själ och vår framtid. Det kan vara hela skillnaden för ett liv att möta konst, teater, musik och dans tidigt i livet, säger Suzanne Osten.

Text och foto: Nils Ågren

"Det är väldigt svårt att se hur kulturen är fördelad på barn under 13 år. Det är ett svart hål. Man kan misstänka att det inte är något alls för de allra minsta, före skolåldern." Det säger Suzanne Osten, som anser att kulturen är ett sätt att bli medveten om livet från början.

Mångkulturåret - början på en långsiktig satsning

- Vi står inför en stor utmaning. Det här får inte vara ett tomtebloss som slocknar i slutet av året. Det sa Emil Plisch, sekreterare i Kommittén för samordning av Mångkulturåret, när han berättade om årets stora satsning inom kultursektorn.

- Vi lever idag i ett mångkulturellt samhälle. 20 procent av befolkningen har en annan etnisk bakgrund än den svenska. Vilket avtryck sätter det på kulturlivet? undrade Emil Plisch, som var förste föredragshållare under SMOK:s rikskonferens.

Som bekant har regeringen utlyst 2006 till Mångkulturåret, med syfte att landets olika kulturverksamheter bättre ska spegla den etniska och kulturella mångfald som finns i dagens Sverige.

Hur de väljer att göra detta bestäms de själva utifrån sina egna förutsättningar, men också utifrån de mål och återrapporteringskrav som finns i de statliga kulturinstitutionernas regleringsbrev - samt de mål som kommuner, landsting och regioner har satt upp för sina kulturverksamheter. Målet är att mångfalden i kulturlivet ska öka och vara en naturlig och självklar del av varje offentligt finansierad kulturverksamhets grunduppdrag.

- Det finns ett enormt intresse från hela landet. Allt från små föreningar till stora myndigheter, alla vill på något sätt vara med under året och jobba med de här frågorna. Det pågår en hel del olika

aktiviteter runt om i landet. Ofta har de små aktörerna kommit längre än de stora, det finns mycket att lära av de små aktörerna.

MÅNGFALDSARBETET GÅR LÅNGSAMT

Kommittén, som består av Emil Plisch, Edna Eriksson och samordnaren Yvonne Rock, har också valt att jobba med det breda mångfaldsperspektivet. Tyvärr finns det undersökningar som visar att mångfaldsarbete på kulturinstitutionerna går ganska långsamt.

- Fler personer med annan bakgrund än svensk ska anställas på de statliga institutionerna. Det gäller att föra in olika perspektiv i kulturlivet. Utbudet bör också bli bättre, vi måste nå publik med mångkulturell etnisk bakgrund.

- Vi vet att vissa grupper sällan tar del av den kommersiella kulturen och vi ser en tydlig koppling mellan vilka som producerar och vilka som tar del av produktionerna. Vi måste bli bättre på att matcha utbud och efterfrågan. Samtidigt måste det också finnas ett stort och brett utbud som inte är kommersiellt.

SKAPA NYA MÖTESPLATSER

Landsting, kommuner och länsinstitutioner har inbjudits att delta i arbetet, detsamma gäller en del myndigheter utanför kultursektorn, samt utbildningsinstitutioner. Plisch passade också på att berömma musik- och kulturskolorna.

- Musik- och kulturskolorna är väldigt viktiga. Ni gör ett fantastiskt arbete, som involverar väldigt många.

Någon generell mall att arbeta efter finns inte, menar Plisch. Inget rätt eller fel sätt att jobba på.

- Det gäller att utgå från sin egen verksamhet och se hur man kan få in en mångkulturell verksamhet, att spegla samhällets mångfald - ett samhälle i snabb förändring med en allt större etnisk mångfald. I första hand handlar det om möten mellan människor, om kontakter och nätverk. Det är svårt för alla med annan etnisk bakgrund än svensk att komma in i dessa nätverk. Hur skapar vi nya mötesplatser där människor kan träffas, människor som kanske aldrig annars skulle ha träffats?

SKA GE FÖRSLAG

Kommitténs arbete består till stor del av att dokumentera allt som händer i landet, att lyssna på människor som sysslar med de här frågorna och att utforma analysverktyg. Ett slutbetänkande lämnas nästa år, med förslag till åtgärder för hur det ska kunna se ut i framtiden.

- Vi kan inte välja OM vi ska göra det här eller inte - vi ska istället välja HUR vi ska arbeta. Det här är början på en långsiktig förändringsprocess som ska integreras i den ordinarie långsiktiga verksamheten. Vi står inför en stor utmaning. Det här får inte vara ett tomtebloss som slocknar i slutet av året, säger Emil Plisch.

Text och foto: Nils Ågren

Emil Plisch framför Västra Götalandsregionen där 49 kommuner satsar mycket på arbetet med mångkultur och mångfald. Han uppmanade också alla att ta kontakt med de mångkulturkonsulenter som finns, de är en väldigt viktig resurs.

Bagatell 9

Orkester/ körpodier

Flexibelt lättvikts podie-system i alu-minium för scenbyggnad med obegränsade möjligheter. Alla benlängder med snabb-koppling.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Barn- och Ungdomsförvaltningen
Kulturskolan i Halmstad söker

Trumpetlärare, ensembleledare

vikariat med möjlighet till tillsvidareanställning,
ref nr 111-6

För ytterligare upplysningar kontakta:
Rektor Per Elwing, 035-13 75 96 el 0703-540 007.

Rytmik- och danslärare

ref nr 113-6

För ytterligare upplysningar kontakta:
Rektor Jörn Engkvist, 035-13 75 98 el 0708-28 88 16.

Gitarlärare (akustisk gitarr)

ref nr 112-6

För ytterligare upplysningar kontakta:
Rektor Per Elwing, 035-13 75 96 el 0703-540 007

För upplysningar se kommunens hemsida:
www.ledigajobb.halmstad.se

www.halmstad.se

Applåder skapade framtidstro i Hällefors

Hällefors har på 15 år gjort en resa från brukssamhälle till upplevelsesamhälle. En omfattande strukturomvandling som hade sin start i att stålverket lades ned - och att kommunen valde att göra kulturskolan obligatorisk.

"Att göra kulturskolan obligatorisk var ganska lätt för oss då, för 15 år sedan. Det kan vara betydligt svårare nu" säger Pentti Supponen, kommunalråd i Hällefors.

1991 lades SKF Stål i Hällefors ned. Omkring 1 000 jobb försvann från en liten kommun med knappt 10 000 invånare. Ett förödande slag som kunde ha varit dödsstöten för kommunen, men istället blev starten på något helt nytt.

- Vi grubblade över vad vi skulle göra och när vi sedan satte igång var vi inte feiga, berättar Pentti Supponen, kommunstyrelsens ordförande.

Man fick höra om något som kallades K-samhälle och som bygger på fem K i Kunskap, Kompetens, Kreativitet, Kommunikation och Kultur.

- Vi såg att inte en bokstav stämde in på Hällefors struktur. Men vi började titta på hur vi hade det ordnat för våra barn. Kommer de att fungera i ett samhälle som domineras av K-värden?

BÖRJADE MED KULTURSKOLAN

Hällefors började med att omvandla den traditionella musikskolan till kulturskola - och man gjorde den obligatorisk.

- Utgångspunkten var att det skulle vara som att lära sig ett språk. Engelska lär man sig obligatoriskt i skolan, vi frågade oss varför man inte lär sig musik, dans, teater med mera obligatoriskt?

- Det handlar om kommunikation, om det språk vi kan ge barnen så att de kan uttrycka sig och kommunicera. Det räcker inte med att kunna läsa och skriva.

Skolbarnen gavs ett år med dans, ett år med teater, ett år med musik och ett år med bild. Två pass i veckan - vare sig de ville eller inte.

- Dessutom såg vi till att alla grupper skulle ha föreställning inför publik. Vi

ville hitta det kommunikativa, ville skapa kommunikation mellan barn och publik. Barnen på scenen blir hörda, sedda och de får belöning i form av applåder. Applåder är alltid bejakande.

Kulturskolan har idag musik, film, dans, teater, bild och foto. En stor del av Kulturskolans verksamhet är också så kallade fritidsklubbar. En som har öppet på eftermiddagarna och riktar sig till barn i årskurs 4-6 och en annan som kör kvällstid för ungdomar i årskurs 6-9.

FRAMTIDSTRO OCH KULTURMEDVETENHET

Pentti Supponen säger sedan något som låter som en självklarhet, men som nog tyvärr inte är så lätt att använda som argument när man vill att en kommun ska satsa på barn och kultur:

- Hälleforsarna har applåderat sig till framtidstro. Det är kulturskolans applåder som har gett människor framtidstro och kulturmedvetenhet.

Förutom insatsen på kulturskolan gjordes satsningar på skulpturer. Man siktade högt och köpte in en skulptur av Carl Milles. Nu finns Millesparken i ett bostadsområde i Hällefors, den största samlingen av Carl Milles verk näst hans museum i Stockholm.

Ytterligare två bostadsområden har utsmyckats med skulpturer, Polstjärnan och Mästarnas Park, som båda innehåller högklassiga verk.

Vad kostade det, kan man undra?

- Fyra mandat. Men de har vi tagit tillbaka, ler Pentti Supponen.

Samtidigt som stålverket under 1993 monterades ned och såldes till Kina köp-

te Hällefors in den svenska paviljongen från världsutställningen i Sevilla 1992. Den placerades i Grythyttan för att innehålla restaurangskola.

- Idén tedde sig fullständigt obegriplig för många.

MÅLTID OCH DESIGN

Nu är Måltidens Hus - som det heter - ett centrum för mat, dryck och måltidens form. Omkring 300 nya arbetstillfällen har skapats i och med denna satsning.

I Hällefors finns numera också nyöppnade Formens Hus, som fungerar som en länk mellan industri och formgivning. Här finns utställningar och pedagogisk verksamhet som även riktar sig till barn och ungdomar.

Formens Hus är det senaste steget i utvecklingen från bruksort till kunskapsamballe där Hällefors, en kommun som fokuserar på måltid, design och teknik.

Foto: Multimediafabriken

KULTURSKOLANS FÖRTJÄNST

Kulturen har haft en betydande roll för kommunens utveckling och för barn och ungdomar i Hällefors. Människors attityder och värderingar har förändrats genom åren.

- Hällefors har alltid legat sämst till i intelligenstesten vid mönstringen för militärtjänstgöring. Men i den senaste mätningen var vi bäst i länet. Vad har hänt? För mig är det självklart Kulturskolan. Vi har hållit på i 15 år och det skulle vara väldigt intressant att göra en vetenskaplig undersökning och se om vår grupp skiljer sig jämfört med grupper som inte fått det vi har i Hällefors.

Text och foto: Nils Ågren

Måltidens Hus, som var den svenska paviljongen vid världsutställningen 1992 i Sevilla, har skapat omkring 300 nya jobb till kommunen. Foto: Sune Högberg

I huvudet på en tonåring

- Kan du inte förmedla hopp till ungdomarna ska du byta jobb.

Mia Börjesson, socionom med över 20 års erfarenhet av jobb med tonåringar, anser att musik- och kulturskolan har alla möjligheter att få tonåringar till verksamheten - om man kan ge dem uppmärksamhet och positiva signaler.

- Alldeles för många ungdomar får alltför ofta höra att det är kört, det finns inget hopp. Alldeles för många får höra "det kan inte du", "det går inte", "vad ska de andra säga?".

Mia Börjesson har sedan 1984 arbetat med ungdomar inom skola, behandlingshem och socialtjänst, bland annat på en ungdomsmottagning i Partille. Hon berättar att tonåringar ofta är irriterade på att vuxna alltid buntar ihop dem i en grupp och kategoriskt uttalar sig om hur ungdomar är.

Vi pratar om tonårsattityder - men inte om medelåldersattityder; vi pratar om tonårsbeteende - men knappast om pensionärsbeteende. Det finns 850 000 tonåringar i landet, alla kan inte vara lika.

- Ungdomar upplever att de väldigt ofta blir bedömda utifrån sin utsida. Men varje pojke och varje flicka är en berättelse; varje pojke och varje flicka är unik och speciell.

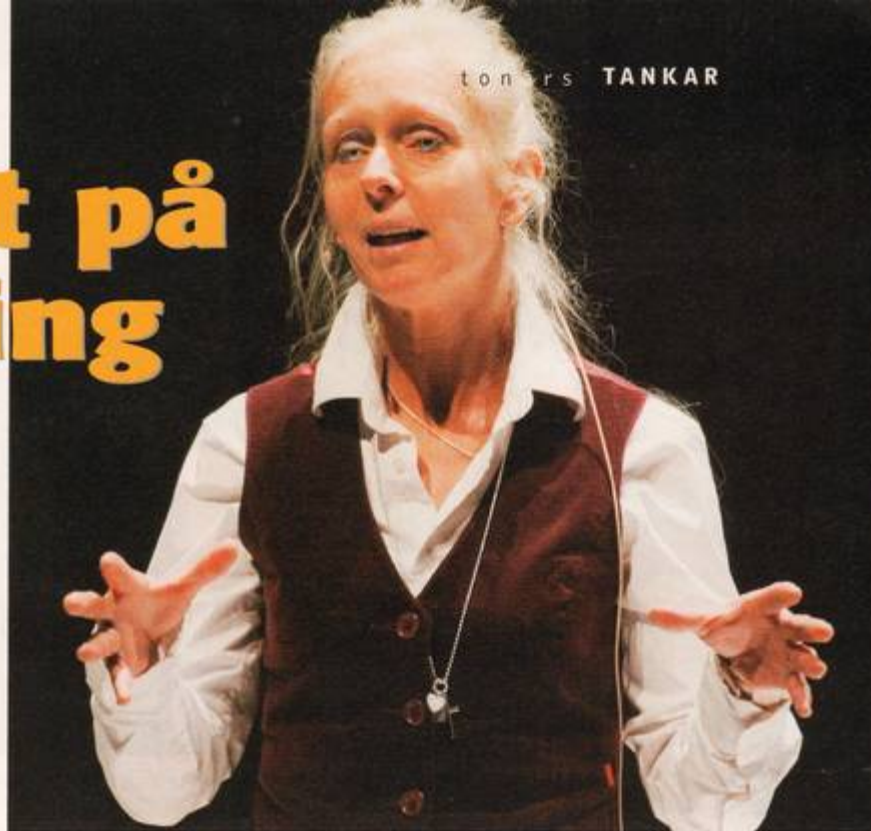
TRO PÅ UNGDOMARNA

Alla människor, och kanske främst ungdomar, har ett oändligt behov av att passa in. För de allra flesta består livet av många möjligheter och vägar, men många ungdomar får inte den stöttning och uppmuntran som behövs för att kunna välja rätt väg.

- Det är väldigt viktigt att vi vuxna förmedlar att "det kan du klara av, jag tror på dig". Här vi inte hopp lägger vi av. Kan du som arbetar med ungdomar inte förmedla hopp till dem ska du byta jobb. Jag har träffat många ungdomar och alla säger att de bästa vuxna de mött är de som har trott på dem, och sett dem.

BEHÖVER VUXNA FÖREBILDER

13-åringar ska förbereda sig för det som kallas vuxenlivet. Det är i den här åldern som det är svårt att behålla barnen i kulturskolan, att behålla dem i idrottsföreningarna. Det är nu de

ska upptäcka nya territorier, inta nya arenor, utforska världen.

Mia Börjesson poängterar vikten av att 13-åringen behöver en vuxen förebild, inte en vuxen som mer fungerar som kompis.

- "Kompisvuxna" kan verka bra när man är i 13-årsåldern. Men istället ska vi vara coach, vägledare, beskyddare. Vi tänker oss ett flygplan. Som småbarnsförälder sitter vi i cockpit och styr. Under tonåren får våra barn sina vingar och då flyttar vi föräldrar in till flygledartornet. Det är då vi ska välja rätt flygväg åt dem, rätt flygplanstyp och rätt passagerare.

"Alldeles för många ungdomar försöker bli kopior av någon annan. Det är viktigt att tala om för dem att du duger som du är, du är unik, du är ett mästerverk." säger socionom Mia Börjesson.

KULTUR ÄR MITT I PRICK

Mia Börjesson berättar att det finns barn och ungdomar som tycker att juni, juli och augusti är den absolut sämsta tiden på året. Det finns de som tycker att måndag är bästa dagen på veckan och fredag den sämsta.

- Det här är barn och ungdomar som ni som lärare betyder oerhört mycket för. Glöm inte att ni är viktiga för alla barn och ungdomar ni möter. Det farligaste som kan drabba en tonåring är en tyst och oengagerad vuxen. Om inte du och jag säger till våra ungdomar att "du duger, du är bra" - vem ska då tala om det för dem?

- Ni har världens möjlighet att få tonåringar till er verksamhet. Kultur är precis mitt i prick, det är där vi kan mötas. Teater, musik och dans är jagstärkande uppgifter.

Text och foto: Nils Agren

nilton.se
Stands for Music

031-795 01 50
www.nilton.se
Ring!

Not-, Mic-, Instrument-,
Ljud & Ljus-Stativ

Utökad
sortiment

Angered's Kulturskolor representerades vid rikskonferensen av Pia Ask, Anna Segerbrant, Eva J Kristeberg, Aleka Karageorgopoulos och Jonas Åkerblom.

Årets Musik- och kulturskola: Angered's Kulturskolor

...och vinnare är: Angered's Kulturskolor - för självklart hanterande av mångfalden.

- Mångfalden är en rikedom, jag ser den som en möjlighet. Det är all denna mångfald som gör att det är roligt att jobba, säger kulturskoleledare Aleka Karageorgopoulos.

Angered's Kulturskolor är det samlade namnet för de båda kulturskolorna i Lärjedalen och Gunnared, som drivs gemensamt för att kunna erbjuda så stor bredd som möjligt i verksamheten.

- Jag är jätteglad över den här utmärkelsen men jag ska inte ta åt mig äran. Både elever och personal gör ett hårt jobb och de har jobbat många år för att nå fram dit vi är idag. Vi tycker faktiskt att vi var värda priset, säger Aleka Karageorgopoulos.

Angered's Kulturskolor har funnits sedan 1995 efter en utveckling av musikskolorna. Även om musiken fortfarande dominerar har undervisningen inom andra konstformer kommit långt och kulturpedagoger med olika inriktning samverkar i gränsöverskridande projekt.

SAMANHÄLLANDE KITT

För att nå alla barn, även de som inte självmant söker sig till kulturskolans verksamhet, finns ett stort samarbete med grundskolorna i de båda stadsdelarna. Kultur betraktas som en del i lärandet och ska genomsyra skolans arbete.

Eleverna ska vara fria att använda de kunskaper och verktyg de bäst behöver för sina uppgifter och olika konstformer är självklara val.

Kulturskolan fungerar också som det sammanhållande kittet mellan barnen i Angered. Oavsett om man kommer från Somalia, Finland eller Kurdistan så kan man samma sänger och medverkar i samma föreställningar - bland annat under den årliga barnkulturfestivalen Cho-LaHop.

MÅNGKULTURELL MILJÖ

Angered är ett oerhört mångkulturellt område, med invånare som har massor av olika etniska bakgrunder. Något som inte är helt enkelt att hantera.

- Det kan vara svårt, men jag ser mångfalden som en rikedom, en möjlighet. Det är all denna mångfald som gör att det är roligt att jobba. Själv har jag bara varit i verksamheten i tre år, innan dess visste jag faktiskt inte ens att det fanns något som hette kulturskolor. Jag har lärt mig jättemycket under de här tre åren.

Svenska Musikrådets jury gav följande motivering till utnämningen:

"Angered's kulturskolor har lyckats med att inordna det lovordade projektet Internationella Musik- och Dansskolan, IMD i sin ordinarie verksamhet. Kulturskolorna uppvisar ett självklart sätt att hantera de utmaningar som följer med den mångkulturella miljön som de verkar i. Den struktur som finns bland innevånarna i Angered har därmed en naturlig återspeglning i skolornas verksamhet och de kan härigenom skapa en nära relation till människorna i området. Kulturskolorna har en ansenlig bredd i verksamheten och verkar se pluralism och olikheter enbart som möjligheter."

Vad kan den här utmärkelsen betyda för er i framtiden?

- Det ger oss naturligtvis råg i ryggen. Dessutom kanske vår röst blir lite bättre hörd uppåt bland politikerna, det här stärker oss i samarbetet med politikerna, säger Aleka Karageorgopoulos.

Text och foto: Nils Ågren

Bagatell 4

Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol "Sittra" finns med 3 olika fasta lutningar från 595 kr och två varianter med steglös inställning av bak- och framben från 795 kr. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtestad med toppbetyg.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50. - fax: 013-527 52

Selma Music

Sveriges förmånligaste uthyrning av blåsinstrument?

Instrument	Hyra/mån från	
klarinet	90:-	- Vi har ett flertal kvalitetsmärken att välja mellan.
tvärflöjt	90:-	- Obegränsad hyrestid utan köptvång
trumpet	90:-	- Vid köp tillgodoräknas 2/3 av inbetald hyra - Obs! oavsett hyrestidens längd.
trombone	90:-	- Fri frakt.
altsax	190:-	
tenorsax	190:-	

Box 159, 751 04 Uppsala, tel/fax 018-24 27 60
e-post: info@selmamusic.com, www.selmamusic.com

Årets Projekt. "Brundibár och människovärdet" barn, ungdomar och lärare vid Kulturskolecentrum i Örnsköldsvik.

Viktigt ämne i Årets Projekt

En barnopera från 1938 ligger till grund för Årets Projekt - Brundibár och människovärdet - en storsatsning av Kulturskolecentrum i Örnsköldsvik. Över 2 000 ungdomar såg föreställningarna, många av dem rörda till tårar.

"Brundibár och människovärdet" grundar sig i en barnopera som skrevs av den tjeckiske kompositören Hans Krása. Operan premiärvisades i början av 40-talet i ett judiskt barn- och skolhem och framfördes sedan 1943, under andra världskriget, i koncentrationslägret Theresienstadt.

Runt operan har författaren Åke Leijonhufvud skrivit en teaterföreställning efter en idé av Kajsa Bacos, Kulturverket

Halmstad. Teaterföreställningen fungerar som en ramberättelse och som komplement till operan för äldre ungdomar.

BARNEN MÖRDADDES

Föreställningarna i Örnsköldsvik omgärdades av kringaktiviteter med utställningar och föreläsningar. Allt i samverkan med skolornas SO-lärare och med organisationer som Röda Korset, Rädda Barnen, Amnesty, FN-föreningen, studieförbundet och Musik i Västernorrland.

- De två veckorna vi höll föreställningar - tillsammans med alla barn - var fantastiska. Det var en otrolig upplevelse och det som hände under den tiden skulle jag aldrig vilja vara utan, säger Sten Sjölander, Kulturskolecentrums biträdande rektor.

När Brundibár framfördes under kriget, i samband med att Röda Korset gjorde en inspektion i Theresienstadt, blev slutet det värsta tänkbara. När Röda Korset lämnade Theresienstadt efter att ha sett den fina fasad som visades upp i koncentrationslägret, och de barn och musiker som framförde operan - då mördades alla inblandade i operan. Både barn och vuxna.

- Över 2 000 ungdomar kom och tittade på våra föreställningar. De var berörda och tårögda, många sa "det värsta är att det verkligen har hänt".

EMOTIONELLA UTMANINGAR

Juryns motivering till Årets Projekt lyder:

"Årets Projekt - Brundibár och människovärdet - är ett otroligt ambitiöst upplag och väl genomfört projekt. Barnoperan Brundibár är en föreställning som bjuder på många utmaningar, inte minst konstnärliga, men också emotionella med tanke på omständigheterna för verkets tillkomst - något som också utnyttjades väl i den sceniska inramningen. Projektet Brundibár imponerar också på det sätt som arbetet planerats och brett förankrats, där man även tagit upp just de frågor och företeelser som operans bakgrund aktualiserar - frågor som tyvärr ännu idag är angelägna och nödvändiga att uppmärksamma."

Sten Sjölander (mittem) från Kulturskolecentrum i Örnsköldsvik mottar priset för Årets Projekt av juryns ordförande, Camilla Lundberg, musikansvarig SVT Kultur och Rikskonserters VD Björn Stålné.

VÄL SATSADE PENGAR

Sten Sjölander var både röd och stolt när han mottog utmärkelsen under rikskonferensen.

- På många ställen i landet görs det bra projekt inom skolan. Har vi kommit så långt att vi blivit nominerad så är man stolt och ödmjuk. Jag känner mig också ödmjuk över det tema vi arbetade med. Ett och ett halvt års arbete ligger bakom projektet och jag vill ge en extra eloge till vår projektledare Sten-Ove Sundlöf.

Sten Sjölander poängterade också det fina samarbete som Kulturskolecentrum i Örnsköldsvik har med lokalpolitikerna.

- Ett sådant här pris kan ge råg i ryggen för politikerna så att de ser att de pengar de satsar på Kulturskolecentrum inte varit helt fel satsningar. Med all önskvärd tydlighet visar det här att det lönar sig att anstränga sig.

Nominerad till Årets Projekt var också Angered's Kulturskolor med projektet "Mellan himmel och jord".

Text och foto: Nils Ågren

Bagatell 6

2 000:-
(exkl moms)

PIANO-GASPALLEN standard

Sluta skriva!

Pianopall med dubbla gasfödrar höjer och sänker stolen som vilken kontorsstol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits.

Nyhets: GASPALLEN ERGO 2500- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50. - fax: 013-527 52

Hur ska landets musik- och kulturskolor manifestera Barnkulturåret 2007?

Tusentals barn och ungdomar samlade till kulturmanifestationer runt om i landet nästa år. En satsning som kan bli verklighet om musik- och kulturskolor runt om i landet väljer att vara med.

- Barnkulturåret kan innebära många positiva saker. Det blir ett år då alla barn och ungdomar kulturprioriteras, säger Tommy Kjellgren, som på uppdrag av SMoK:s styrelse undersökt intresset av en nationell manifestation i Stockholm sommaren 2007.

- Det finns en massa idéer, men det är inte långt kvar till 2007 och vill vi vara med och göra manifestationer för landets musik- och kulturskolor och för de barn och ungdomar vi jobbar för måste vi satsa ganska snart.

DIN BLÅSVERKSTAD

Vi erbjuder allt inom reparationer av blåsinstrument, trä som bleck, helrenoveringar, justeringar, garanti, snabb hantering och framför allt bra priser.

NYKÖPINGS BLÅS
TONWERKSTAN AB
MÄNNISKOR OCH MUSIK TILLSAMMANS

0155 - 21 97 77
info@nykopingsblas.se

Tommy Kjellgren försökte sälja idén om en stor manifestation i Stockholm 13-16 juni 2007, men de församlade ledarna i Kiruna var avvaktande tvetsamma.

STÄRKA BARNENS LIVSSYN

Förslaget på en stor manifestation i Stockholm juni 2007 presenterades på rikskonferensen i Kiruna och bygger på att musik- och kulturskolorna ute i landet gör lokala och regionala program som sedan samordnas och knyts ihop när man kommer till Stockholm.

Tanken var att göra det här för våra barn och ungdomar, för lärare och personal och för vår publik, att kanske kunna få dit 4 000, kanske 5 000 barn och ungdomar, med syfte att utveckla och stärka barnens livssyn, genom upplevda och skapade kulturarrangemang.

Reaktionen på det Tommy Kjellgren framförde var ljummet. Tveksamheten var stor i församlingen att göra en samlad manifestation i Stockholm, man såg hellre andra lösningar att manifesteras.

Efter konferensen genomförde SMoK en minienkät riktad till ledarna för landets musik/kulturskolor. Två frågor ställdes.

Fråga 1: Tycker du att vi skall ordna en manifestation i Stockholm 13-16 juni?

Svar JA 5 %, Svar NEJ 95 %

Fråga 2: Oavsett datum, ort, upplägg mm - tycker du att vi borde manifesteras Barnkulturåret 2007 genom ett nationellt arrangemang?

Svar JA 79 %, Svar NEJ 21 %

Med ett så tydligt svar på fråga 1 blåste SMoK genast av förberedelserna med en gemensam manifestation i Stockholm 13-16 juni 2007.

Fyra av fem ledare svarar ändå Ja på fråga 2 och en del ledare skickade också med konkreta idéer och synpunkter som tas upp på SMoK:s kommande styrelsemöte.

- * Hellre länsvisa - regionala manifestationer.
- * Hellre annan plats än Stockholm.
- * "Kommunrokader" där förslagsvis tre kommuner gör gemensamma program.
- * Fokusera på innehållet, inte så mycket på formen.
- * Lokala - regionala manifestationer, inte nödvändigtvis under en dag men helst under en begränsad tidsperiod.
- * Att SMoK tar fram en speciell logga som gemensamt kan användas under året.
- * Idé om att varje kvartal gå ut till massmedia om vad som händer inom MKS som kan hänskjutas till Barnkulturåret.
- * Att tillskriva politiker och beslutsfattare i kommunerna och lyfta fram vad musik/kulturskolorna gemensamt åstadkommer ur ett nationellt perspektiv.
- * Samla information under året som kan bli en bok om året som gick.

- Barnen är framtidens publik för våra arrangemang och det är viktigt att vi prioriterar dem. Varje deltagare ska få minnen för livet, det är målsättningen. Vi ska ha en häftig och kul upplevelse tillsammans Barnkulturåret 2007 säger SMoK:s ordförande Per Sjöberg.

Text: Nils Ågren/Dag Krafft Foto: Nils Ågren

Upplevelser blir allt viktigare

Hur ser framtiden ut? Ja, det vet inte ens framtidsforskare. Men oavsett vad som händer gäller det att skapa beredskap för förändring. Det enda vi med säkerhet vet, det är att samhället och människors värderingar förändras, och det måste vi förbereda oss på.

Framtidsforskare Thomas Fürth vid forsknings- och konsultföretaget Kairos Future avverkade mängder av overheadbilder på kort tid under sin föreläsning som hade rubriken "MeWes, Generation X och Rekordgenerationen - om en framväxande upplevelseekonomi och nya värderingar".

Inget lättöverskådligt ämne, och heller inte så lätt att ta åt sig all den information och forskning som Thomas Fürth ville förmedla. Men trots det väldigt intressant att lyssna till.

- Ovissheten är vår trygghet, det vore mycket värre om vi visste hur det kommer att bli i framtiden. En sak vet vi - det blir inte som det har varit. Det handlar om att skapa beredskap för förändringar, inte att förutsäga framtiden, säger Thomas Fürth.

KORTARE VUXENPERIOD

Fürth talade bland annat om när ungdomar blir vuxna, vet man när det sker? Blickar vi tillbaka till 1920-talet blev man vuxen när man konfirmerades, alltså redan vid 13-14 års ålder. På den tiden fanns ingen ungdomstid.

Kring 1960 kom begreppet tonåringar, en period i ungdomarnas liv som Fürth kallar befrielsestiden. Därefter följde frihetstiden, som för många innehöll studier efter gymnasiet. Först vid 21-22 års ålder blev man vuxen, och vuxen var man tills pensionen vid 67 år då ålderdomen började.

Numera börjar befrielsestiden redan vid 7-8 års ålder. Frihetstiden har också förlängts rejält, många kommer inte ut i arbetslivet förrän vid 30 års ålder - först då blir man alltså vuxen.

Sedan går vi i pension betydligt tidigare och nu finns en lång frihetstid efter arbetslivets slut och innan ålderdomen.

Blickar vi framåt 40 år kommer frihetstiden efter arbetslivet att vara ännu längre, innan ålderdomen tar vid.

ETT LIV FULLT AV FRIHET

De som tillhör den så kallade Rekordgenerationen, de som föddes 1945-1954, är våra nya tonåringar. De har gott om tid och har bara sig själva att tänka på, de är krävande och vana att få som de vill, och de ser fram emot ett liv fullt av frihet.

- En fjärdedel av rekordgenerationen säger att de som pensionärer med säkerhet kommer att flytta till ett varmare land. Fler flyttar utomlands än till hemorten eller fritidshuset. Lämna de ett sjunkande skepp?

FRÅN BEHOV TILL BEGÄR

Fürth berättar att vi går in i ett värderingssamhälle som bygger mer på begär än behov.

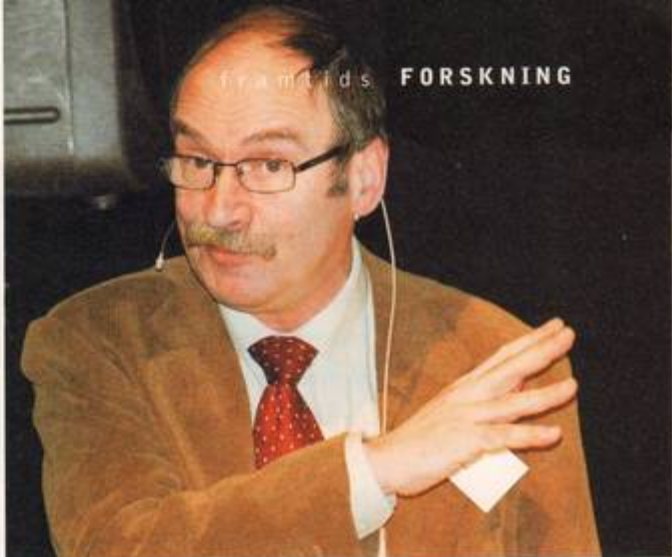
- Hög materiell standard gör att en större del av konsumtionen går från att vara behovsdriven till begärsdriven. Vi är dåliga på att sträva efter saker, vi vill ha allt här och nu.

Fürth pratar också om en så kallad transformationsekonomi, där själva livsstilen är produkten.

- Det är en ekonomi i allt tunnare luftlager. Begäret efter tillit, omväxling och upplevelser ökar hela tiden. Färre kommer att arbeta med handgripliga saker och vi går in i en ekonomi där ni som lärare och ledare på kulturskolorna spelar en allt större roll. Upplevelser blir allt viktigare. Alla erbjudanden är oäkta, alla upplevelser är äkta.

MOKLOFS, YOPLOTS OCH FREETERS

Fürth tog också upp uttryck som för de flesta var helt nya: Moklofs - mobile kids

with lots of friends; Yuplots - Young urban professional people with lack of time; Sallies - Senior affluent life lovers enjoying a second spring; och Freeters - unga människor som försörjer sig genom att ta tillfälliga arbeten när det behövs för överlevnad och finansiering av nöjen.

Fenomenet med freeters är mycket stort i framförallt Japan, där man uppskattar att det finns cirka två miljoner freeters mellan 15 och 29 år. Freeters värderar att kunna umgås med sina vänner och ha kul istället för att slava bort livet på ett företag som ändå bara exploaterar ut dem.

- Många är det av fri vilja eftersom de värderar friheten högre än bra lön och karriärmöjligheter.

Men hur ska musik- och kulturskolorna förbereda sig på ett samhälle i förändring och barns och ungdomars förändrade värderingar? Ja, det är något att fundera på.

Text och foto: Nils Ågren

"Färre kommer att arbeta med handgripliga saker och vi går in i en ekonomi där ni som lärare och ledare på kulturskolorna spelar en allt större roll. Upplevelser blir allt viktigare." Det säger framtidsforskare Thomas Fürth.

Handla dina noter direkt från
WWW.nylund-son.se

- ✓ Stort sortiment
- ✓ Bra priser!
- ✓ Snabba leveranser

NYLUND & SON

Skröner, sägner och jojkens historia

- Vi har alla en unik puls som aldrig slutar. Där svävar jojken som vi ska fånga.

Renskötare Lars-Henrik Blind, som också är skådespelare i Samiska Teatern, bjöd på ett intressant kulturellt inslag under rikskonferensen, helt i Mångkulturrårets anda.

Lars-Henrik Blind berättade om jojkens historia, om hur viktig jojken är och om hur den lagas till. En jojk komponerar man alltså inte, den lagas - ungefär som den vore en maträtt.

- Vi vet att när vi alla föddes så jojcade vi och kunde alla världens språk. Vi har grundmelodin och rytmen i kroppen.

En mor jojkar till sitt barn för att det ska känna sig tryggt och för att de ska få kommunikation. Barnet får också sin egen jojk, som följer med till 13 års ålder. Man kan också ge en jojk till sin tillkommande, eller till en kär vän.

- Det är en konst att ge en jojk. Jojken ska kännas speciell för den som får den, kännas värdefull för mottagaren. Givaren ska också känna glädje av att ge den, kompositören och mottagaren måste ha en stark kommunikation, förklarar Lars-Henrik Blind.

ETT INRE NAMN

- Det räcker heller inte med att jag tycker att jojken passar mig. Jag har släkt och vänner som också ska känna igen sig i jojken och känna att den beskriver mig, helst mina positiva egenskaper. Då har jag fått ett inre namn.

Lars-Henrik Blind berättade också olika skröner och sägner, bland annat om nåjden - som reste mellan livet och dödsriket - och hans osynliga hjälppandar. Vi fick också veta varför vargen måste vandra långa sträckor för att jaga hela vintrarna, medan björnen får sova i sitt ide.

Anledningen är att vargen inte kunde hjälpa Jesus över älven, och som straff fick han ständigt jaga. Björnen kunde däremot hjälpa Jesus och som belöning fick han vila hela vintern.

ANDNINGEN VIKTIG

Flera olika jojkar fick vi naturligtvis höra, bland annat en om alla vajor i Lars-Henrik Blinds släkt som spritts över hela Skandinavien. Lars-Henrik gav dessutom konferensdeltagarna en snabbkurs i jojkning. Han hade även en intressant synpunkt på dagens moderna samhälle.

- Det gäller att hålla sig i form, annars förstör vi vårt viktigaste instrument - rösten. Det är viktigt att andas rätt, betydligt viktigare idag är förr. Då gick vi mycket och åkte skidor, andningen kom naturligt till oss - idag åker vi bil och skoter.

Text och foto: Nils Ågren

Efter Lars-Henrik Blinds snabbkurs i jojkning uppstod jojk spontant bland konferensdeltagarna vid flera tillfällen.

Vad tyckte du om årets rikskonferens?

Anna Lindqvist, Söderhamn
- Det var mycket intressant, med väldigt fina föreläsningar. Under torsdagen överträdde föreläsarna varandra tycker jag. Men jag ska erkänna att jag skolkade från diskussionen med högskolorna, då passade jag på att få se lite av Kiruna.

Ingmarie Romell, Lilla Edet
- Jag tycker att det har varit väldigt trevligt. Föreläsarna tog upp jordnära saker som vi har runt om oss i vår vardag. Det jag saknade var poängpromenaden och utställarna.

Anders Köllerström, Musikhögskolan Göteborg

- Det var värdefullt att få nya kontakter för framtiden. Kontakter är nyckeln för att föra kommande samtal kring verksamheten, jag tycker att det var viktigt att se att vi i grunden har gemensamma intressen.

Ulrika Rehnström, Södertälje

- Kiruna klarade sitt värdskap utmärkt. Det har varit en fantastisk organisation med jättefina framträdanden och inspirerande föreläsningar. Kanske skulle vi ha behövt mer tid, det blir väldigt kompakt.

Maria Stellas, årets SMOK-ambassadör, flankerad av styrelseledamöterna Cbarina Widmark och Sune Jobansson.

En mycket värdig ambassadör

Efter fem män utsågs äntligen en kvinna till årets SMOK-ambassadör. Och frågan är om inte SMOK:s styrelse har hittat bästa tänkbara ambassadör den här gången i den färgstarka svensk-grekiska sångerskan och dansaren Maria Stellas.

Harald Treutiger var SMOK:s första ambassadör. Därefter har Svante Thuresson, Lasse Berghagen, Robert Wells och Lasse Kronér utsetts till ambassadörer. Enligt många röster har några av dessa män inte riktigt levt upp till vad en ambassadör ska göra.

Men nu behöver man inte oroa sig för att ambassadören ska hålla låg profil. Redan på ambassadörskröningen under SMOK:s middag på Scandic Ferrum i Kiruna tog hon rikskonferensens deltagare med storm.

- Jag blev jätteglad och hedrad att bli tillfrågad. Det här passar mig jättebra, jag är redan en ambassadör för musikskolorna. Jag pratar jämt om att musikskolan är jättebra, den leder till jämlikhet, säger Maria Stellas.

Som sångerska är Maria Stellas specialiserad på äldre grekiska sånger, främst ur rebetika-repertoaren från tidigt 1900-tal. Dansen är den orientaliska magdansens raqs sharki som bidrar till helhetsintrycket av konserter.

Maria Stellas är medlem i flera olika gruppen, bland annat i Ale Möller Band, Pireus och Cabaret Oriental.

Ambassadörens uppgift är att marknadsföra musik- och kulturskolornas verksamhet i media och i andra sammanhang; att vidga och stärka SMOK:s kontaktytor samt att lyfta fram och synliggöra SMOK:s uppdrag. Uppdraget förtydligas i ett kontrakt som upprättas mellan SMOK och ambassadören.

Läs mer om Maria Stellas i porträttet på sidan 31.

Text och foto: Nils Ågren

Lennart Wårdh, Fagersta

- Jag tycker att alla föredrag under torsdagen var väldigt bra, men kanske blir det lite väl komprimerat. Man skulle behöva tid för eftertanke. Innehållsmässigt var föredragen suveräna, under Tomas Fürths föreläsning gällde det att inte slumra till en halv sekund - då hade man varit borta.

Kicki Enqvist, Piteå

- Fantastiskt! Det är jättebra att kunna visa upp Norrbotten från sin bästa sida med fantastiska utflyktsmål. Alla föreläsarna var också bra, men det skulle ha behövts mer luft mellan föreläsningarna.

Anders Borg, Tibro

- Bra, men väldigt intensivt. Det finns ingen tid för pauser. Jag tycker att Mia Börjesson var väldigt duktig när hon talade om tonåringar, och dessutom var besöket i LKAB-gruvan mycket intressant.

Ann-Sofie Ericson, Stockholm

- Helt fantastiskt! Det här var en "once-in-a-lifetime"-upplevelse. Ishotellet i Jukkasjärvi, LKAB-gruvan, vädret och hela bygden. Dessutom ett bra föreläsningssprogram. Ulla Wiklund och Håkan Sandh hade ett intressant inlägg om hur vi ska verka i framtiden. Det är också bra att vi startade diskussioner med högskolorna.

Samtal pågår med högskolorna

Under rubriken "Samtal pågår" arrangerades i Kiruna en paneldebatt med representanter från de konstnärliga högskolorna. Ett flertal ämnen berördes och här belyser vi de viktigaste delarna.

Debattledare Monica Karsbrink Lövbom inledde med att påpeka att det bara var tre av tio skolor som nämnde musik- och kulturskolorna som en kommande arbetsgivare på sina hemsidor. Detta trots att sjuttio procent av pedagogerna arbetar inom vår verksamhet.

Nu var ju alla högskolerepresentanter mycket intresserade av att utbilda för, och ha en diskussion med, musik- och kulturskolorna - annars skulle ju debatten inte blivit av - så något svar på den frågan gavs aldrig.

Däremot påpekade bland andra Leif Gifvars, Musikhögskolan i Örebro, att det är ett stort bekymmer att det inte finns något uppdrag till högskolorna att utbilda lärare för vår verksamhet.

- Det gör att högskolorna famlar i blindo när man skall utbilda lärare för musik- och kulturskolan. Och något uppdrag att utbilda för vår verksamhet lär inte komma så länge musik- och kulturskolan bara är en kommunal angelägenhet, menade Leif.

PSYKOSOCIAL ARBETSMILJÖ

Debattledare Hans Skoglund tog upp en fråga utifrån en undersökning av den psykosociala arbetsmiljön på Stockholms kulturskola. Den visade att de nyutbildade lärarna var de som mätte sämst! Har de fel utbildning, fel förväntningar på arbetet? Har de inte tillräcklig bredd?

Flera högskolor poängterade betydelsen av att utbildningarna har nära kon-

takt med fältet genom referensgrupper, APT och samtalsforum som denna paneldebatt.

Flera inlägg handlade också om ifall lärarutbildningarna var för smala eller innehöll för lite pedagogik. Ann-Marie Sundberg, Musikhögskolan i Stockholm, menade att de utbildade för två sorters nya lärare - en med mycket och en med lite pedagogisk profil. Även de studenter som inte väljer lärarexamen hamnar ofta i "pedagogiska yrken".

VAD VET VI OM FRAMTIDEN

Bengt Sandberg, Musikhögskolan i Ingesund, undrade vad vi vet om arbetsmarknaden om 4,5 år. Det är den vi utbildar för.

- Vi har studievägledande samtal på ett helt annat sätt idag. Studenterna vet att de måste vara breda, påpekade Bengt.

Lena Thorén, Musikhögskolan i Malmö, undrade vad vi menar när vi pratar om bredd. Vad består det av? Det kan vara A/Undervisa olika stora grupper, B/Olika genrer, C/Olika kulturer, D/Möta andra konstformer, E/Vi tycker att bredd också är att man kan vara trygg i sin egen identitet och kunna uttrycka sig i tal och skrift. Bredd är en massa olika saker!

- Vi kämpar för fullt för att studenterna skall ha bredd åtminstone på dansområdet, menade Jannie Berggren, Danshögskolan. Vi gör om hela utbildningsstrukturen. Det har dessutom på senare år blivit svårt att stimulera elever-

na att jobba med de mindre barnen. Vi måste jobba med att få dem att vilja jobba på kulturskolorna. Många myter finns; exempelvis att det blir mycket bilåkande och lite dans.

DIALOGEN FORTSÄTTER

Leif Gifvars tog upp frågan om att läraryrken inte finns med i Bologna-processen. (Läs "Ny värld - ny högskola" om du vill veta mer) Ingen vet hur lärarutbildningarna kommer att stivas om för att passa in i det mönstret - trots att reformen skall sjösättas redan 2007!

Alla var till sist i denna korta debatt överens om att vi måste fortsätta dialogen. Vi kan skapa mötesplatser och partnerskolor regionalt. Det dåliga handledarvotet och andra praktiska problem som sätter käppar i hjulet får inte förstöra samarbetet!

Ann-Marie Sundberg uttryckte att KMH behöver större samverkan med kulturskolan kring VFU och övningsundervisningen. Den blir för klinisk inne på högskolan. Ett pedagogiskt laboratorium med experimentverksamhet skulle också behövas. Det kan vi samverka kring.

Anders Köllerström, Högskolan för Scen och Musik, tyckte att SMOK skall ta en stor plats när vi utformar de kommande utbildningarna. Med de framtidsriktande förslagen avslutades ett pågående samtal - för denna gång. Fortsättning följer.

Håkan Sandh

Bagatell 3

KLAVERNOSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

SMoK:s styrelse 2006/07

Efter SMOK:s årsmöte, som hölls djupt nere i LKAB-gruvan Infomine i samband med rikskonferensen, ser styrelsen ut så här. Från vänster i bild, med respektive länsansvar inom parentes: Hans Skoglund, Stockholm (Uppsala och Västmanland); Charina Widmark, Göteborg (Västra Götaland); Thorbjörn Jakobsson, Kiruna (Norrbotten och Västerbotten); Winni Sandström, Gotland, vice

ordförande (Gotland och Kalmar); Monica Karsbrink Lövbom, Luleå (Dalarna och Gävleborg); Bo Lennart Johannesson, Botkyrka (Södermanland och Östergötland); Lars Paulsson, Tidaholm (Västra Götaland); Sune Johansson, Kramfors (Västernorrland och Jämtland); Per Sjöberg, Karlskoga, ordförande (Örebro och Värmland); Lisbeth Hultberg, Jönköping (Jönköping och Blekinge); Britta Gustafsson, Vellinge (Skåne); Erling Rask, Växjö (Kronoberg och Halland).

Bollnäs Kulturskola, som 2005 utsågs till Årets Musik- och Kulturskola var på plats under SMOK:s rikskonferens i Kiruna med 150 barn och ungdomar, som rest upp med tåg. Elever och lärare visade ett axplock ur den jubileumsföreställning Bollnäs Kulturskola arrangerade förra året i samband med att man firade 50 år.

Hässleholms Musik- och kulturskola VANN KULFILMTÄVLINGEN

2004 utsågs skolan till årets Musik- och kulturskola. I år vann skolan i Hässleholm Kuldfilm-tävlingen, som arrangerats av SMOK.

"Här har man inte tagit sig på speciellt stort allvar, vilket inte motsäger kvalitén i det man vill förmedla på skolan. Endast när ett öppet klimat råder törs ungdomarna driva med personalen enligt "Kulfaktor 5"-metoden. För strålände skådespelarinsatser och en humor som genomstrålar verksamheten."

Så löd motiveringen, och den film som deltagarna på rikskonferensen fick ta del av lockade sannerligen till skratt. En både professionell och riktigt humoristisk kortfilm om hur roligt man har på Musik- och kulturskolan i Hässleholm.

13 bidrag hade skickats in till Kuldfilm-tävlingen och på andra plats kom Kulturskolan Stockholm med motiveringen:

"Här får vi i några personliga porträtt möta olika ungdomars motivation för att uttrycka sig konstnärligt. Grippande och nära berättelser om att brinna för det man gör. Kulturskolan är bara där och stöttar. "Kulfaktor 5" finns redan djupt förankrat i ungdomarnas vardag. För proffsig film, animering och porträtt."

Nils Agren

RUM FESTIVALEN 2007

Eller hur man spelar på en strömming

Premiär i Örebro 1-3 juni 2007
Genre: Musikfestival för alla unga

I 2007 års somriga festivalkomedi blandas alla typer av musik, dans och drill till en megafest av scenframträdanden. Det häftiga är bredden. Här ges tävlingar och konserter i allt från hip hop och kör till blåsorkester och ensemble. Kom med din stora grupp, din lilla ensemble eller bara du själv. Tävla eller uppträd. Vad du än gör - det blir en feel-goodfilm som spelas upp i minnet efteråt!

Inbjudan skickas till musik- och kulturskolor i september.

www.rum.se

"En musikfestival med fantastiska unga deltagare och bästa soundtracket någonsin!"

festival@rum.se

019-25 34 00

Vill Du jobba som lärare på "en av Sveriges bästa kulturskolor"?

Kramfors kommun med ca 20 500 inv är belägen på ömse sidor av Ångermanälven i den natursköna Höga Kusten som utsetts som Världsarv av UNESCO. Kommunens läge ger stora möjligheter till ett valfritt boende och en rik fritid. Vi har en väl utvecklad samhällsservice och ett rikt fritids- och kulturutbud som räcker till för hela familjen.

Vi söker nu

Sångpedagog

Ref.nr 29/2006/KS

med heltidstjänstgöring och med inriktning musikalsång. Tillsvdareanställning från ht -06.

Kvalifikationer: Musikhögskola eller motsvarande.

Vik danslärare

Ref.nr 30/2006/KS

med heltidstjänstgöring och med inriktning jazz- och showdans i första hand under läsåret 06/07.

Kvalifikationer: Danshögskola eller motsvarande.

Ytterligare upplysningar får Du av Sune Johansson tel 0612-804 25.

Utdrag ur polisens belastningsregister lämnas vid begäran.

Välkommen med Din ansökan med löneanspråk och meritförteckning till Kramfors kommun, Personalkontoret, 872 80 KRAMFORS senast 2006-06-07.

Under värdkommunens middag i stadsbuset bjöds konferensdeltagarna på bland annat jojk och färggranna kläder.

Kulturskolans barnkör och Musikverkstaden från Kiruna kulturskola underhöll under rikskonferensen. Barnen på bilden spelar på så kallade MING-instrument, som har arbetats fram av musikerterapeut Sten Bunne och Per Egon Janols, lektor i musikmetodik. Tanken är att man ska kunna börja spela med enkla medel enligt devisen "Rätt ljud på rätt ställe".

Med dans, sång och teater tolkade elever från kulturskolan en inuitfabel som handlade om varför vargen fick sin vita svanspets.

Estetelever vid Hjalmar Lundbohmsskolan bjöd på en magnifik föreställning av musikalen Cbess. Jonas Pietikäinen var mycket bra som den ryska schackspelaren Anatolij Sergievskij.

A Vista Teknik

Hur du blir en bättre nottläsare

Del 1 - Rytmbilder

Boken som lär ut hemligheten med nottläsning!

Ny reviderad upplaga år 2006 utökad med med över 80 sidor, totalt 198 sidor. Fyllda med nyttiga övningar och förklarande texter. Passar alla instrument och nivåer.

Introduktionspris: 299:-
inkl moms (fraktkostnad tillkommer)

Psalmer för Gitarr

28 kända psalmer arrangerade för sologitarr

Arrangemangen kan användas inom undervisning på olika nivåer men även för att ledsaga psalmsång eller som kontemplationsmusik till nattvard, bön, begravning, dop etc.

Pris: 195:-
inkl moms (fraktkostnad tillkommer)

Finns där noter säljs eller hos KHMP Förlag
order@khmp.se
Tel o Fax: 0322-93536
www.khmp.se

Smockan
besöker...

Skåne län DEL 2

Musikskolan

Skåne län är idag till största delen detsamma som landskapet Skåne. Residensstad är Malmö och länet består av 33 kommuner med totalt cirka 1,2 miljoner invånare.

Det gör länet till Sveriges mest invånartäta.

I förra numret av KulturSmockan presenterade vi musikskolorna i Östra Göinge, Tomelilla, Ängelholm, Kristianstad, Osby och Örkelunga samt Båstad Kulturskola. Här kommer del 2 i länsbevakningen av Skåne.

Trelleborg jubilerar 2007

Trelleborg ser fram emot ett riktigt jubileumsår nästa läsår. 2007 firar nämligen Trelleborgs kommun sitt 750-årsjubileum och Musik- och Dansskolan firar 50-årsjubileum.

1947 var året då musikskolan startades i Trelleborg, på initiativ av kommunpolitikern Sven-Erik Axelsson. Musikskolan kom sedan att bli en av de första i landet som hade balett som ämne men det dröjde till 2002 innan vi bytte namn till Musik- och Dansskolan, som är ett mer passande namn.

Vi har under det senaste året haft möjlighet att bredda vårt utbud, vilket gör att vi har ökat antalet ämnes elever med hela 15 procent det här läsåret. Vi har bland annat satsat på modern dans och musikverkstad för barn med särskilda behov.

Min förhoppning är att vi inför nästa läsår ska erbjuda musikdata och babyrytmik som nya ämnen. Man kan ju alltid hoppas på en generös inställning till verksamheten när det vankas jubileum.

Vi har under det här läsåret även haft ett spännande projekt ute på tre olika skolor i kommunen med instrumentrytmik. Varje skola har fått en profil – trill-, brass- och stråkprofil – för att skapa ett intresse och sprida kunskap om våra orkesterinstrument. Vi hoppas så klart att det ska generera fler elever till dessa instrument som här, som på många andra ställen, haft ett vikande underlag.

Idag har vi nära 700 elever i vårt hus samt drygt hundra elever till som vi möter i vår rytmikverksamhet ute i grundskolan. Målet är att dessa siffror ska stiga så att vi får all anledning att fira riktigt rejält 2007.

Michael Nordberg
Musik- och Dansskolan, Trelleborg

Helsingborg satsar på kulturarv och nyskapande

Musikskolan i Helsingborg är en av verksamheterna i Dunkers kulturhus. I fyra år har vi funnits i de moderna, och för verksamheten anpassade lokalerna.

En del undervisning bedrivs fortfarande ute på skolorna, men all ensembleverksamhet finns i kulturhuset, vilket gör att huset sjuder av liv på framförallt kvällarna. Musikskolan bedriver undervisning på alla traditionella orkesterinstrument, men andelen som spelar till exempel elgitarr och keyboard blir större och större.

För att fånga upp ungas vilja till eget skapande startade vi hösten 2005 en låtskrivarkurs som har blivit mycket lyckad. Ungdomarna är på Musikskolan en hel eftermiddag i veckan och får lära sig den musikteori de behöver, spela in sin musik samt att lyssna analytiskt på musik.

I lektionsrummet finns sex Frostdatorer med Cubase, Reason, Hypersonic och M-audio Ozonic klaviatur. En gradvis

utökning och utveckling av denna kurs planeras under de kommande läsåren.

Det är en stor utmaning för Musikskolan att på ett ännu bättre sätt ta vara på den musik som barnen och ungdomarna själva lyssnar på och lever med till vardags. Det behöver finnas en balans mellan att bevara kulturarvet och att ge eleverna möjligheter till nyskapande. Det förstnämnda har i alltför hög grad dominerat tidigare.

Musikskolan är också en stor konsertarrangör. Under 2005 arrangerades drygt 200 konserter av Musikskolan. Många av dessa konserter gjordes i Dunkers kulturhus, men här finns också många exempel på gästspel på stan, inom äldreomsorgen med mera.

Klas Wounsch
Musikskolan i Helsingborg

Bagatell 8

Teleskop Dirigent Regal

Flagskeppet bland våra dirigentnotställ. Här finns allt som en dirigent kan önska sig. Som alla våra "Teleskop" finns inga skruvar - alla inställningar sker sekundsnabbt och kan ändras under pågående spel. En generös hylla med plats för div. tillbehör. De dubbla benen gör "Dir Regal" till det stadigaste av stadiga. En ny finess: Bakom skärmen finns ett extra fack för övriga partiturer och stämmor. Välj till vår "strålände" belysning.

Pris: 2000 kr (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Eslövs Kulturskola – samarbete över ämnesgränserna

Eslövs Kulturskola erbjuder under 05/06 undervisning i ämnena Musik, Dans, Konst, Drama/Teater och Cirkus. Skolan har cirka 850 elever som gör 1 100 elevbesök per vecka.

Vi har en lång tradition på att göra produktioner där många olika ämnen samarbetar. Ofta blir det åtminstone en större produktion per år då upp emot 200 elever deltar i den sceniska produktionen, och en hel mängd mindre föreställningar/konserter. Redan i mitten av april har vi haft många projekt som haft premiär och fler väntar.

Nyligen var våra dansare i farten. De gjorde totalt sju föreställningar i medborgarhusets stora sal varav tre föreställ-

ningar var offentliga och fyra riktade sig mot Eslövs skolor. Totalt på alla föreställningar mötte de 200 dansarna 3 000 personer som hade glädjen att sitta i publiken.

Även vår Ungdomsorkester har haft sin vårkonsert och i år hade man bjudit in Roger Berg som gästartist. I tur står både våra körer, våra teatergrupper, våra cirkuselever och våra rock- och popensemblar samt alla instrumentalister, som jobbar för fullt inför de planerade konserterna/föreställningarna.

Alla elever är välkomna till oss och vårt mål är att både kunna erbjuda kvalitet och kvantitet i vår undervisning, och hela tiden har vi fokus på att skapa lustfyllda lärmiljöer till våra duktiga elever.

Vi tycker att vi har god fart i verksamheten, men det hindrar inte att vi trots det har många nya idéer på hur vi ska utvecklas i framtiden.

Malena Sandgren
Eslövs Kulturskola

Kulturskolan Lund bjuder på Kulturtårta

Under det senaste året har Kulturskolan bjudit på smaskiga kulturtårtor till barnen i Lunds kommun. Kulturtårten har fallit både barn och lärare i smaken och efterfrågan är större än tårtbakningskapaciteten.

Fyra fredagsförmiddagar i följd har skolklasser kunnat boka in sig på Kulturskolan där de fått prova på att till exempel spela fiol, piano, göra film, spela teater, dansa, måla, spela olika blåsinstrument med mera.

Kulturskolans lärare har tyckt att det varit roligt att prova lite andra arbetsformer och dessutom har man fått en direkt respons från barn som inte tidigare fått del av så många kulturaktiviteter. Det är fantastiskt att se en grupp koncentrerade killar i 6:an vara fullt övertygade om att de kan spela folkmusik på fiol efter en timme.

Kulturtårten har också innehållit ett specialprojekt riktat till en Lundaskola som har lägst antal kulturskoledeltagande elever. Projektet innebär att Kulturskolans lärare går in i den ordinarie undervisningen och förstärker, i bästa fall, inlärningsprocessen.

Projektet utvärderas av Pedagogiska institutionen och de kommer också att göra en rapport utifrån elevers och lärares reflektioner kring detta arbete. Skolans värld och vår värld är rätt väsensskilda ibland och det är inte bara praktiska problem med mötestider och icke delaktiga lärare, utan också en fråga om attityder. Spännande blir det i alla fall.

För övrigt är vi i full gång med att planera Kulturskoleveckan och Kulturskolans Dag, en Polenresa med Ungdomsorkestern, en dansföreställning på Dansens dag, Lund Symphonic Band kom-

mer hem från Irland med mera – precis som ni alla andra har vi fullt upp.

Lund kommer att kandidera till Kulturhuvudstad 2014 och oberoende av om det blir så att Lund blir utsedd har kommunen valt att kultursatsa. Detta gör att det även spiller över lite på Kulturskolan och förmodligen läggs barnkulturansvaret till stor del på Kulturskolan. Det ser vi fram mot.

Barbro Stigsdotter Möller
Kulturskolan Lund

Tidstrolleri i Kävlinge gav fler platser i musikskolan

500 barn och ungdomar i åldrarna 9-19 år deltar i Kävlinge musikskolas verksamhet. 50 av dem deltar i Musse-Comboverksamhet och övriga går i ren instrumentalundervisning. Undervisning finns på i stort sett alla instrument, till och med fagott.

Skolan har fyra blåsorkestrar och fyra stråkensembler samt rockgrupper och en rad mindre ensembler. Skolan deltar också aktivt i kommunens musikliv och ett 50-tal konserter blir det på ett år.

Utöver ordinarie verksamhet ordnar skolan musikläger och konsertresor. Pengar till detta får vi genom frivilliga "sortiavgifter" i samband med konserterna.

I Kävlinge arbetar lärarna efter ett särskilt arbetsavtal som har förhandlats fram lokalt.

Detta innebär bland annat att en heltidsanställd lärare undervisar 2x40-minuter mer varje vecka. (En halvtidsanställd 1x40-minuter) I kompensation har lärarna i stället två veckors höstlov och två veckors påsklov.

Genom detta har arbetsgivaren fått en halv tjänst extra utan kostnad vilket gjort att fler elever fått plats. Både arbetsgivare och anställda är nöjda med denna uppgörelse. Den fungerar bra hos oss.

Musikskolan i Kävlinge har varit utsatt för ett antal besparingsåtgärder de senaste åren. Bland annat har avgifterna höjts kraftigt. I dag kostar det 1 140 kr/termin att gå i musikskolan och inga syskonrabatter finns.

Från musikskolans sida fanns en oro att detta skulle urholka elevunderlaget men inga sådana effekter har märkts. Kanske beror det på att Kävlinge har Sveriges näst lägsta kommunalskatt.

Ett årligt evenemang vid musikskolan har under en 10-årsperiod varit Kävlinge

Musikmästerskap med pianoprofessorn Hans Pålsson. Detta var ursprungligen tänkt som en vänskaplig tävling och mötesplats för pianoelever och pianopedagoger i regionen. Men intresset blev

större än så och under de senaste åren har pianoelever sökt sig hit från hela landet.

Gertrud Afzelius
Kävlinge Musikskola

Staffanstorps Musikskola

Skolan som inte har dans....men ändå.
Skolan som inte har bild....men ändå.
Skolan som inte har drama....men ändå.
Skolan som har ett traditionellt utbud....men ändå inte.

Skolan där energin flödar, humorn svämmar över och det varma hjärtat pulserar.
Skolan där det lilla är det stora och det varma Afrika finns mitt i det kalla Sverige.
Skolan som gör eleverna "musiska" och ditt instrument eller ämne endast är ett verktyg.

Skolan där DU är musiken, känslan och uttrycket.

Christina Aurell
Staffanstorps Musikskola

Bagatell 2

Köp 6 betala för 5

TELESKOPET

Världsledande – med bl.a. 85 % av den amerikanska marknaden och 75 % av den franska.
Inga skruvar – bara att dra upp och ner.
Snygg design som passar i alla miljöer.
Finns i 5 olika modeller från 495 kr (exkl. moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, – fax: 013-527 52

Hyr manus via ATR

SMoK träffade för ett tag sedan Amatörteaterns Riksförbund för att bland annat diskutera avtal för manus inom vår verksamhet. Musik- och kulturskolorna saknar fortfarande riksomfattande avtal, liknande notkopieringsavtalet, inom detta område.

En handfull kulturskolor har löst detta genom att som organisationer teckna serviceavtal med ATR. Då kan ATR:s fördelaktigare avtal, deras bibliotek med manus och även försäljning av smink med mera, utnyttjas.

Vi frågade därför ATR om de såg något problem att fler skolor anmälde sitt intresse att ta del av dessa tjänster. Det såg de inte. De var också intresserade av att tillsammans med oss försöka förhandla fram bra avtal med förlagen framöver. Inom musikalområdet är detta ett stort problem idag, för övriga teateruppsättningar finns rimliga avtal.

Om du har teaterverksamhet på din skola – teckna gärna serviceavtal med ATR. (www.atr.nu)

Genom samverkan kommer vi förmodligen längre än var och en på sitt håll!

Håkan Sandh

Åtvidabergs Kulturskola under lupp

"Kulturbärare måste kämpa för sin plats i samhället. Det viktiga för en kulturskola är att synas i samhället så att kommunledningen ser hur viktig en kulturskola kan vara för invånare i ett samhälle."

Dessa slutsatser drar Lina Carlsson, som i sin examensuppsats specialstuderat Åtvidabergs Kulturskola.

Lina Carlsson har studerat till flöjt- och rytmikpedagog med klassisk inriktning på Musiklärarprogrammet vid Musikhögskolan, Göteborgs universitet. Tanken med hennes uppsats "Åtvidabergs Kulturskola - en omvandling från kommunal musikskola till ekonomisk förening" var att det skulle röra sig om något väsentligt, något som hon skulle ha an-

vändning för i sitt framtida yrke.

Lina Carlssons gick själv på Åtvidabergs kommunala musikskola från nio års ålder till efter studenten.

Det var en av anledningarna till att hon valde att undersöka Kulturskolan i Åtvidaberg, nyfikenheten på vad som har hänt sedan den tiden var stor.

OROLIG PROCESS

I uppsatsen tar Lina Carlsson upp att det var ekonomiska orsaker som låg bakom det kommunala beslutet 2003 att lägga ned musikskolan i Åtvidaberg. Lärare och föräldrar beslutade då att starta upp verksamheten i privat regi som en ekonomisk förening, men med visst kommunalt stöd.

Syftet med uppsatsen har varit att undersöka vilka förändringar som sker i verksamheten i samband med att en kommunal musikskola omvandlas till en privat driven kulturskola. Lina Carlsson skriver att processen från kommunal regi till ekonomisk förening har varit lång och orolig för personalen vid Kulturskolan, musikskolelever och föräldrar.

POSITIVT OCH NEGATIVT

"De pedagogiska förutsättningarna för lärare och elever har förändrats både till det sämre och till det bättre", skriver Carlsson.

"Ensemblemöjligheterna och gruppundervisningen har minskat och det leder till att eleverna inte får samma kontakt med andra elever och på så sätt går miste om mycket viktiga delar inom musicerande, som exempelvis samspel.

I gruppundervisning kan man som lärare få ökade möjligheter att utveckla lektionen. Man kan spela stämmor, ackompanjera varandra och på så sätt blir musicerandet bättre. Eleverna kan också hjälpa och stötta varandra och då blir det en bättre lärandemiljö.

En annan konsekvens för de berörda lärarna är att de inte får så mycket tid över till det viktigaste arbetet: planera

och lägga upp sin undervisning. Den mesta tiden går till att försöka få verksamheten att överleva, genom att finna pengar och sponsorer m.m.

Detta drabbar i sin tur eleverna som kanske inte får den goda kvalitén på sin undervisning som de skulle kunna ha fått. Samtidigt kan det ha blivit lättare att uppnå mål som är specifika för varje enskild elev eftersom fokus numera ligger på enskilda lektioner istället för ensemblespel."

INTE TILLRÄCKLIGT SYNLIK

Lina Carlsson skriver att de kommunala musikskolorna kanske inte alltid följer med i utvecklingen utan känner sig trygga med de kommunala medel de får och inte behöver tänka på om verksamheten bör utvecklas.

"Jag vet inte om så är fallet i Åtvidaberg, men eftersom kommunen beslutade att lägga ned musikskolan kan det ha varit så att kommunledningen inte ansåg att musikskolan var en viktig verksamhet. Då kan man ställa sig frågan varför de inte tyckte det. Kan det ha varit så att skolan ej var så pass synlig i samhället så att den glömdes bort?"

Carlsson tycker också att det skulle vara intressant med en jämförelse med andra musikskolor i landet för att se om det finns några likheter och olikheter med Åtvidabergs kulturskola.

"Då kan man kanske få reda på varför vissa musikskolor i landet verkar kunna undgå besparingar och nedläggningar medan andra inte gör det. Beror besparingar enbart på ekonomin eller finns det andra aspekter?"

Nils Ågren

Bagatell 5

Akustiskskärmar

Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglas-system.

- Akustiskskärm för orkester, slagverk, brass, etc. 2595 kr (exkl. moms)
- Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
- Akustiskskärm på notställsfot 1080 kr (exkl. moms)

www.bagatell.se - 013-527 50

Paseo Guitar Music
Sångböcker
Gitarrmusik, m.m.
www.paseoguitar.com
paulhelten@paseoguitar.com
tel. 031 82 79 23, 0706 62 07 11

ERIC SAHLSTRÖM INSTITUTET
NATIONELLT FOLKMUSIKCENTRUM ITOBO

KURSER

folkmusik, folkslag och sång

INTERNET - 2 TERMINER

**FOLKMUSIK / NYCKELHÄRPA
FOLKSLAG I SVERIGE**

DISTANS - 2 TERMINER

**NYCKELHÄRPSPEL
FIOLSPEL
FOLKSLAG PÅ DISTANS
FOLKSLAG OCH BERÄTTANDE**

SOMMARRKURSER

**SPELKURS FÖR UNGDOM | 14-17 JUNI
NYCKELHÄRPA | 18-22 JULI
KLARINETT | 18-22 juli**

Erik Rönmark, längst till höger, ledde en saxofonworkshop på Kulturskolan i Sundsvall i slutet av mars.

terna i ena stunden spelar med en otrolig inlevelse, diskuterar stycket i lugn samtalston, och sedan fortsätter att spela, med samma intensitet som nyss.

MÄNSKLIGA MÖTET VIKTIGT

Workshopen började med att Erik spelade för de tjugo saxofonisterna. Sedan följde föreläsningar och allmänna tips, om bland annat andning, spelteknik och hållning. Efter pausen fick eleverna själva spela, med vägledning av Erik.

Nu är cirkeln sluten för Erik Rönmark, där han står i Kupolsalen med sin forna orkesterledare Thomas Gathe.

– Det är inspirerande att få träffa en riktig musikenör, säger Thomas, som också är dirigent i SSWB.

Han anser att det är de mänskliga mötena som är viktiga. Att få träffa Erik, som tidigare varit på elevernas nivå men som nu doktorerat i saxofon, får dem att se möjligheterna som finns inom musiken.

IMPONERANDE FÄRDIGHETER

En musiker blir aldrig fullärd. Kanske är det vad som är det allra bästa. Man kan alltid fortsätta att öva och bli bättre med tiden. Men ibland kan det ändå kännas tröttsamt, att alltid fortsätta och fortsätta att träna, utan att någonsin bli "färdig". Visst verkar det jobbigt att behöva träna flera timmar om dagen, men helt oövandrade på saxofonområdet blir vi mycket imponerade över deltagarnas färdigheter. Eriks respons och den trevliga atmosfären bidrar till den positiva bild vi får av dagen.

När workshopen är slut är det uppsluppen stämning i lokalen. Dagen har varit rolig och det märker vi också på de positiva kommentarer vi får från deltagarna.

– Det har varit störtlärorikt! säger Filip de Bésche, en av de unga saxofonisterna.

Uppfyllda av saxofonisk eufori lämnar vi Kulturskolan bakom oss, och ger oss av mot nya djärva mål.

Text: Linnea Sörensen Isaksson och Evelina Arvén, skrivarelever vid Sundsvalls Kulturskola. Foto: Thomas Gathe

Erik Rönmark - en musikalisk förebild

För ett antal år sedan satt han i Kulturskolans Kupolsal i Sundsvall och spelade på sin saxofon. Sedan gav han sig av ut i stora världen.

I mars var saxofonisten Erik Rönmark, som doktorerat i USA, tillbaka i Sundsvall för att leda en workshop.

I två veckors tid hade Erik Rönmark fått ledigt från sitt arbete i Detroit, där han spelar saxofon på heltid. Han undervisar elever, både i skolan och privat, han håller föredrag och spelar även med en symfoniorkester. Tillbaka i Sundsvall har hans gamla orkester SSWB (Sundsvall Symphonic Wind Band) bjudit in honom att hålla en workshop för saxofonister.

När vi - Evelina och Linnea, skrivarelever på kulturskolan - smyger oss in i salen pågår full verksamhet. Erik coachar några av eleverna, medan de spelar egenhändigt valda musikstycken. Erik kommer med tips och idéer om hur eleverna kan förbättra sitt spelande.

– Det spelar ingen roll hur du spelar, bara du vet varför, uppmanar han.

Vi blir fascinerade över hur saxofonis-

Musikskolan i Kristianstad inbjuder till klarinettelever och dess lärare till

Skånsk Klarinettkickoff

Lördagen den 9/9 2006

Läs mer på www.edu.kristianstad.se/c4skola/musikskolan

Ropen skalla - Dans till alla!

Dansen har medvind just nu. Det är på tiden! Dokussåpor, danskurser och dansshower står som spön i backen. Danseleverna inom musik- och kulturskolorna blir fler och fler. Inom barn- och ungdomsskolan går det dock trögt.

Dans är sedan länge en obligatorisk del av ämnet Idrott och hälsa. Genomförandet av detta obligatorium haltar dock (...om uttrycket tilläts i detta sammanhang). Idrottslärarna och klasslärarna i skolan saknar ofta kunskap på området.

För att förbättra denna situation har en överenskommelse tecknats mellan Statens Kulturråd, Myndigheten för skolutveckling, Nationellt Centrum för främjande av fysisk aktivitet hos barn och ungdom och Elevorganisationen i Sverige.

ALLA BARN SKA FÅ TILLGÅNG TILL DANS

Projektet som parterna kommit överens om beräknas pågå fram till 2009 och har som målsättningen "att främja fysisk aktivitet i skolan genom att alla barn får tillgång till dans som kunskapsområde och att genom dansen främja lärande". Än så länge finns bara konkreta planer för det första verksamhetsåret.

Dessa består i huvudsak av att kartlägga området och föreslå insatser för kommande år. "Syftet är att identifiera och dokumentera de möjligheter som finns genom goda exempel och belysa de hinder som finns för att barn och ungdomar i hela Sverige inte får tillgång till dans i skolan."

JOBBAR MED MÅLSÄTTNINGEN

I samtal med danslärare och andra hör jag ibland att det finns beslut om att dansen blir ett obligatoriskt ämne 2009 och att helt nya skrivningar numera finns i läroplanen. Sådana påståenden är dessvärre inte riktigt sanna.

Skrivningarna kring dansen betydelse i läroplanen har funnits i några år och några beslut om dansen ställningen 2009 finns inte. Däremot finns det säkert många som jobbar med den målsättningen. Det är gott nog och något som vi inom SMOk naturligtvis skall understödja på alla tänkbara sätt.

Första steget blir att ta del av den kartläggning som nu påbörjas. Ett steg i rätt riktning (...om uttrycket tilläts i detta sammanhang).

Dokumenterna kring denna nationella satsning finns att ladda ner från www.kulturradet.se. Klicka på "Andra uppdrag" och sedan "Dans i skolan".

Håkan Sandh

PS

Just i pressläggningen den 26 april kom nyheten att skolminister Ibrahim Baylan satsar 800 000 kronor extra för att föra ut dansen i skolan. Kultursmockan återkommer till det och mer om dansen i nästa nummer!

Musik i Halland inbjuder till...

Orkesterkurs 2006

Datum: 3 - 10 juli

Plats: Plönningeskolan, Harplinge (1,5 mil norr om Halmstad)

Målgrupp: Ungdomar 12-16 år, gärna med någon ensemblevana inom stråk, blås och slagverk.

Innehåll: Symfoniorkester. Vi spelar en hel symfoni och annan underhållande orkestermusik.

Dirigent: Roger Johansson, Musikhögskolan i Göteborg.

Lärare: Nio välutbildade musiker/pedagoger inom stråk, brass, träblås (även oboe, fagott) och slagverk.

Kursavgift: 2.900 kr inkl. kost och logi

Sista anmälningdag 15 maj!

Anmälan och info: Musikkonsulent Bo Ingemarsson, Musik i Halland, Box 378, 301 09 Halmstad, 035-177974, 0734-177974, e-mail: bo.ingemarsson@musikihalland.se, www.musikihalland.se

Grundkurs i Jazzimprovisation 2006

Kursinnehåll: Rytms- och gehörsträning, improvisationsövningar, ensemblespel och konserter, m.m. Du får prova på att uttrycka dig musikaliskt inom jazzgenren. Alla instrumentalister är välkomna, du bör dock ha kommit en bit i ditt spelande för att kunna hänga med fullt ut. Instruktörer är några av landets unga toppmusiker under ledning av Ola Bengtsson från Kungl. Musikhögskolan. Tillsammans hjälper de dig att få ordning på såväl de teoretiska kunskaperna som stilkänslan och svänget.

Lärare: Ola Bengtsson, gitarr, huvudlärare för kursen, Nils Berg, saxofon, klarinet, Martin Höper, bas, Calle Rasmusson, trummor.

Målgrupp: Ungdomar 15-20 år

Deltagare: ca 30 st.

Tid och plats: 12-16 juli Plönningeskolan (naturskönt belägen 15 km norr om Halmstad)

Kursavgift: 2000:- inkl. kost och logi

Sista anmälningdag 15 maj!

Anmälan och info: Musikkonsulent Bo Ingemarsson, Musik i Halland, Box 378, 301 09 Halmstad tel. 035-177974, 0734-177974, e-mail: bo.ingemarsson@musikihalland.se, www.musikihalland.se

Kammarmusikkurs 2006

Kursinnehåll: Efter förra sommarens succé arrangerar vi även i år en kammarmusikkurs under ledning av Ginestrakvartetten. Kursen kommer att ge inblick i vad kammarmusik är på ett kul och intressant sätt. Instudering, repertoarkänedom, repetitionsteknik, samspel, mm.

Under kursveckan hålls även seminarier och konsertbesök på kammarmusikfestivalen "Musik vid Kattegatt" där vi också kommer att ge en avslutningskonsert.

Datum: 3-9 juli

Plats: Rosenfredsskolan, Varberg. Boende på Varbergs fästning.

Målgrupp: Enskilda stråkmusiker och stråkenssembler i alla åldrar.

Lärare: Ginestrakvartetten, Musik i Hallands egen stråkkvartett.

Kursavgift: 3000:- inkl. kost och logi.

Sista anmälningdag 15 maj!

Anmälan och info: Musik i Halland, Kjell Severinsson, Box 378, 301 09 Halmstad Tel. 035-17 79 75, 0702-77 63 14. e-mail: kjell.severinsson@musikihalland.se, www@musikihalland.se

Bagatell 1

Från
7 500 kr

En vagn
kommer lastad ...

- Med världens mest sålda notställ
- Liten vagn + 12 notställ - 7500 kr (exkl. moms)
- Stor vagn + 18 notställ - 10 000 kr (exkl. moms)
- Marknadens mest praktiska och prisvärda vagn och notställ

Läs mer på Bagatell 2

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Aktörer, publik och dekoren på plats, spelet kan börja!

Vilda Western i Norrskedika med "Little Music Town"

– Sagolikt kul att som gammal musikhälsare få jobba ihop med dans och teater, man ser i ungarnas ögon att de har roligt.

Det säger musikhälsaren Conny Ericsson, som tillsammans med en projektgrupp har satt samman en story som alla kommunens elever i årskurs 2 och 3 erbjuds att se. Alla kom!

Under fyra föreställningar i Norrskedikas idrottshall deltar 150 elever i musikalerna, indelade i två arbetslag. Välgjorda kulisser, proffsig ljud och ljus gör att föreställningen jag besöker känns gedigen och väl inarbetad.

Av projektgruppen bekräftas också att man arbetat länge med förberedelserna och att arbetet med musikalerna växt fram inifrån mellan musik- drama- och danslärare. En studiedag ägnades åt att jobba med dekoren, lärarna hjälptes åt med att säga och måla under Connyns bestämda ledning.

STRESSIGT MEN KUL

Alla arbetar med eleverna på deras ordinarie lektioner, endast vid ett tillfälle har allt körts gemensamt. Husbandet "Furioso" har varit det musikaliska navet i föreställningarna, orkestern består av Österbybruksgårdarna från årskurs 6 – 8, allt under ledning av Conny Ericsson.

Danslärare Garlati Gyöngyi och dra-

malärare Anna-Lena Gustavsson berättar att detta är första gången musik-drama-dans jobbar ihop på detta sätt och de vill gärna fortsätta detta samarbete. Eleverna tycker det är stressigt men kul.

– Deras ansikten lyser, säger Garlati.

HÖG KULFAKTOR

Är det då så märkvärdigt det de gör med musikalerna "Little Music Town"? Nej, egentligen inte. Är eleverna i Östhammars musikkola bättre än andra elever i landet? Nej.

Det jag tänker på när jag ser föreställningen är hur viktigt det är att det görs. Att samarbetet mellan lärarna utvecklas, att konstformerna möts; att musikkolans elever får chans att "spänna musklerna" och göra en musikal på riktigt; att skolornas elever och lärare ställer upp till 100 procent och ser föreställningarna; att kulturnämnden hjälper till med resor till denna lilla ort; att eleverna i årskurs 2 och 3 får se och uppleva dans,

Under föreställningen rånades banken flera gånger, men bovarna omvänder enkelt med hjälp av musik.

drama/teater och musik i ett sammanhang – och att musikalerna skapats inifrån hela vägen från "ax till limpa".

En annan viktig sak dessutom: både publik, elever, lärare och en stolt rektor Roger Berg såg ut att trivas och ha kul. Jag tyckte kulfaktorn var hög denna marsdag i Norrskedika.

Text och foto: Dag Kraft

www.boras.se

Musiklärare till Borås Kulturskola, Kulturkontoret

Är du stråklärare med fiol som huvudinstrument? Då har du chansen att söka ett spännande jobb i en kulturskola under utveckling.

Du är välkommen att ringa kulturskolechef Per-Olov Pell, tfn 0768-88 76 41.

Fakliga företrädare för Lärarförbundet är Birgitta Yman, tfn 0707-49 82 51.

Läs mer om tjänsten och Borås Kulturskola på www.boras.se under Lediga jobb.

Borås! 100 000 invånare. Storstadens utbud, småstadens närhet. Föregångare i miljöfrågor. Entreprenörsvanda. Högskola, stadsteater, museer. Grönska. Billigt att bo, billigt att handla. Snabba kommunikationer. Service. Handelsstaden Borås.

 BORÅS STAD

Bastuba i gitarren? JAVISST!

Det omöjliga har nu blivit möjligt med gitarr-till-midi-konverteraren Axon.

AXON AX 100

Paketpris för gitar: 6495 kr (inkluderar sock, kabel och gitarpåck). Fins även med elgitarpåck för 8090 kr.

Med AXON AX 100 MKII är allt möjligt – samtidigt! Med de 12 spelbara zonerna kan du göra din gitarr multitimbrad. Du kan spela olika instrument genom att dela upp gitarrhalsen eller strängarna samt genom att byta plektrumposition. Du kan ansluta pedaler, kontrollers och effekter till din AXON AX 100 MKII för ännu mer spelsglädje.

Lyssna och övrigt själv. AXON AX 100 MKII är början på en helt ny era för gitarrister och basister.

- Extremt snabb användning från gitar till MIDI
- Kompatibel med elektriska och akustiska gitarrer och baser
- Snabb och exakt identifiering av ackordet
- Automatisk avkänning av plektrumets position
- 12 spelbara områdeszoner
- 128 programmerbara föreställningar
- 32 bit RISC-processer
- Inbyggd stämapparat
- Över 500 ljud plus trummaskin ingår!

www.swedenmidimusic.se

Lärobok i jazzfrasering

Tenorsaxofonist, arrangör, kompositör, improvisationspedagog, föreläsare, konstvetare och läroboksförfattare. Per Thornberg, Halmstad, har många strängar på sin lyra. Nu är han aktuell med ännu en lärobok.

Han har spelat jazz- och improvisationsmusik i 30 år i olika fasta och tillfälliga konstellationer och han har drygt 20 års erfarenhet av undervisning på musik- och kulturskola samt musikgymnasium. Sedan 1993 har Per Thornberg dessutom ägnat sig åt att skriva läroböcker. 20 böcker har det blivit, med den nyligen utgivna "Jazz-frasering".

- Ja, det blir lite av ett jubileum. Allt startade med att jag fick ett stipendium av Halmstads kommun 1992. Gensvaret blev bra runt om i landet för min första bok och jag har sedan fortsatt att ge ut

böcker i egen regi, berättar Per Thornberg, som beskriver sin verksamhet som ett slags växelbruk.

- Dels arbetar jag som musiker och dels sitter jag i skri-varlyan. Det är nyttigt att konkretisera sina idéer i böcker, men jag vill inte tvinga fram något - det kommer av sig själv.

IMPULS KAN INSPIRERA

Även om jazzimprovisation är en smal nisch så finns hans böcker på många musik- och kulturskolor runt om i landet. Men Per ser ett problem med kopieringen.

- Oftast beställs bara något ex till en skola. Visst känns det hedersamt på något sätt att mina böcker blir kopierade, men det är inte särskilt bra ekonomiskt. Det verkar i alla fall finnas ett behov av böckerna och jag hoppas att fler börjar skriva. Kanske kan nätverket Impuls inspirera andra att skriva.

BYGGSTENAR I ETT SOLO

I sin senaste bok ger Per Thornberg konkreta tips och övningar för att utveckla förmågan att frasera inom jazzidiomet

Per Thornberg ger ut sin 20:e lärobok.

och stimulera fantasi och variationsrikedom. Genom att studera transkriptioner av kända och stilbildande jazzmusiker, exempelvis Pat Metheny och Miles Davies, ger han flera exempel, analyser och kommentarer.

- Jag konkretiserar hur man jobbar man frasering, hur man bygger upp ett solo. Jag gör nedslag i jazzhistorien för att belysa viktiga byggstenar i ett solo.

Boken vänder sig till alla instrument (och sång) och innehåller noter för C-, Bb- och Eb-instrument samt i basklav. Boken finns i första hand för den svenska marknaden men Per har även fått förfrågningar internationellt.

- Det känns kittlande. Man kan konstatera att svensk jazz har gott anseende utomlands, framförallt ung jazz.

Text: Nils Ågren
Foto: Magnus Helgesson

Bagatell 7

Flygel- och pianomedar

Passar till alla pianon och flyglar. Kullagrade dubbelhjul av hög kvalitet. Mycket enkelt att montera för den som är lite häändig (bruksanvisning medföljer). Instrumenten kan sedan lätt flyttas av en enda person.

Pris: 1995 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 695 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Sommarens jazzfyrverkeri.

Drar igång 28/6 - 1/7!

Mike Stern Band / Georgie Fame Trio

Louise Hoffsten / James Morrison Kvintett

Guy Barker / Lars Erstrand / GUBB / Peter Asplund / Sandviken Big Band / Mike Watson / Stockholm Jazz Orchestra / Gunhild Carling / Harlem Hot Shots m.fl.

För information & biljettbeställning:
Telefon: 026-27 27 21 www.bangen.nu

BANGEN2006
Jazz
FESTIVAL
SANDVIKEN+HÖGBO 28 JUNI - 1 JULI

Trumpetfest på Mimers Hus

Ett femtiotal trumpetelver deltog när Mimers Trumpetdagar arrangerades för andra året i rad. Workshops varvades med konserter och upptåg. Nu satsar Kungälv's Musikskola på att bygga ut arrangementet och bjuda in kommuner från andra håll i landet.

- Vi har haft en fin tradition med trumpetdagar i Staffanstorps och Tomelilla tidigare. De gav mig en kick varje år och jag hoppas att de som besöker Mimers Trumpetdagar också får en kick, säger brasspedagog Claes Willig, som håller i trumpetdagarna.

- Jag har väldigt bra uppbackning, fantastiskt fin hjälp av kollegor runt om i Göteborg. Jag kan inte göra det här själv.

Trumpetdagarna riktar sig främst till elever som har spelat några år, de flesta deltagarna är i högstadietåldern.

- Vi har jättemånga duktiga elever här omkring. Jag blir lika överraskad varje gång hur duktiga de är, säger Claes Willig.

KUNGÄLV'S NYA KULTURHUS

Det här är också en chans för eleverna att få höra skickliga musiker från olika håll. Under årets trumpetdagar deltog exempelvis Erik Mattisson, solotrum-

petare från Göteborgsoperan, Salomon Helperin, jazztrumpetare från Göteborg och Eva Jaruta, pianist från Romelanda.

- Det här är jättekul. Dessutom är det skönt att kunna hålla till i vårt nya kulturhus, allt fungerar bra med ljud och ljus, säger Susanne Ivarsson Olsson, musikskolechef på Kungälv's musikskola.

- Vi satsar på att köra trumpetdagar många år och vi vill bygga ut arrangementet och bjuda in fler kommuner runt om i landet. Vi vill göra det här till mer än en Göteborgsangelägenhet.

Dirigent under helgen var Arne Bäckvall, Mölndals Paradorkester, och som konferencier såg vi Christina Aurell, musikedare på Staffanstorps Musikskola. Med mycket humor körde hon ett slagertema med flera roliga insatser.

SJUKASTE TRUMPETHJÄRNAN

Christina Aurell tog också initiativet till

att instifta ett vandringpris med titeln "Sjukaste trumpetjärnan". Liggandes på en stol framförde hon den italienska arian Nessun Dorma, och därmed utmanade hon någon att göra något annat galet nästa år.

- Jag ser verkligen fram mot nästa års bidrag. Jag räknar med att någon lärare eller solist kan komma med en motattack, säger Christina Aurell.

Målsättningen är alltså att Mimers Trumpetdagar ska växa, men med samma trevliga upplägg. Nästa år har man bokat in helgen 4-5 februari, vilket passar bättre med tanke på sportlovstider.

- Trumpetelverna varit en regional angelägenhet i Göteborg med omnejd, men vi hoppas att vi nästa år kan locka folk från andra ställen. Om någon är intresserad så går det bra att ringa mig, säger Claes Willig.

Claes Willig nås på 0708-24 15 17.

Text: Nils Ågren
Foto: Christina Aurell

Västerviks musik klasser På Breviksskolan

Vill du vara med och utveckla vår musikprofil inom spåret/arbetsenheten Ejdern F-6?

I F-2 introduceras musiken på ett lekfullt sätt för att senare erbjuda fördjupad musikundervisning i musikklass fr.o.m. åk 3 för vilka du har ett samordningsansvar.

Vi lägger stor tonvikt vid både på instrumentspel och sång och erbjuder undervisning i körsång, orkesterspel, dans och drama under ledning av behöriga lärare. Vi har mycket bra och välutrustade lokaler för detta ändamål.

Se vår hemsida: www.vastervik.se/bun/brevik
Inför ht-06 tillsätter en musiklärartjänst.

Musiklärare

Undervisning i musikklass/kör och grundskoleklass
60%-100% (heltid innebär timmar på två andra skolor)

Upplysningar: Ulf Ebegård, rektor 0490 - 881 80,
070 - 672 27 48

Anmälan senast 12 maj till: Breviksskolan, Örngatan 33,
593 42 VÄSTERVIK eller barn.utbildning@vastervik.se

Västerviks Kommun
Organeln 22, 593 42 Västervik, Tel: 0490-881 80
Fax: 0490-881 77, E-post: skoleledningen@vastervik.se, www.vastervik.se

Hyr ditt blås hos Musica Blåsexperten

Sveriges bästa hyresvillkor / Blåsinstrument från 110:- i månaden

Vid köp dras upp till 12 månaders inbetald hyra av från priset

Kontakta oss för mer information!

MUSICA - STÖRST I SKANDINAVIEN PÅ UTHYRNING!

MUSICA
blåsexperten ab

Köpmangatan 5 - 572 30 Oskarshamn
Tele: 0491 120 40, Fax 0491 771 88
E-post: musica.blasexperten@swipnet.se
Web: www.musica-blasexperten.se

 YAMAHA
The best you can get

Ethno för sjuttonde gången

Musiklagret Ethno har sedan begynnelsen arrangerats i samarbete med Falun Folkmusikfestival, som tyvärr har gått i konkurs. Folkmusikens hus och Rättviksskolan i Rättvik blir nu bas för Ethno, som i sommar pågår 29 juni – 6 juli, något tidigare än vanligt. Ett samarbete med Musik vid Siljan för med sig att Ethno gör en stor egen konsert under denna riksbekanta festival den 4 juli. Ethno kommer också att besöka och även framträda på Bingsjöstämman 5 juli. Förutom dessa konserter blir det som vanligt workshops, danskväll, uttyft och massor av möjligheter att lära känna roliga människor från hela världen. Ledarna i sommar är Allan Skrobe (huvudledare), Mattias Perez, Nina Anderberg, Göran Berg och Kevin Henderson, fiolspelman från Shetlandsöarna (bilden).

Internationell körfestival i Lund

Världens främsta ensembler och dirigenter kommer till Lund 1-8 oktober i en ny internationell körfestival – Lund International Choral Festival. Med ett rikt körliv som har gjort sig känt på både nationell och internationell nivå är det naturligt för Lund att satsa på en körfestival. Det är också ett led i arbetet för Lund som Europas kulturhuvudstad 2014.

Under festivalen arrangeras även en unik masterclass – Eric Ericson Master Class on Choral and Orchestral Conducting. Dessutom kommer tre barn- och ungdomskörer från Sverige, Israel och Sibirien att samarbeta under festivalveckan i projektet Songbridge, ett musikaliskt möte över alla gränser.

KulturUngdom stödjer unga kulturutövare

KulturUngdom är en ideell ungdomsorganisation som har ambitionen att vara spindeln i nätet i alla Västra Götalands 49 kommuner. Uppgiften är att aktivt stödja, stärka, inspirera, och lyssna till unga kulturutövare oavsett färg eller form. Målgruppen är främst mellan 15 och 26 år.

KulturUngdom kan med K-Pengar stödja allt möjligt; utställningar, poesiuppläsningar, konserter, filmer, turnéer – det som räknas är att man har en bra idé. I första hand betalas stöd ut i mindre poster på upp till 5 000 kr, men det finns också möjlighet att söka större summor till större projekt, där flera samarbetspartners är inblandade. Läs mer på www.kulturungdom.se

Musik Direkt's riksfestival på Gotland

Den 20:e riksfestivalen för Musik Direkt hålls 25-27 maj på Kneipby, strax söder om Visby. Musik Direkt är Sveriges största musikfestival för ungdomar, en årlig jurybedömd musikfestival som syftar till att ge alla musicerande ungdomar inom alla genrer möjlighet att framträda på scen och samtidigt göra nya musikaliska erfarenheter och

bekantskaper.

Uttagningen till riksfestivalen sker både lokalt och länsvis; sammanlagt deltar 17 av Sveriges 21 länsmusikorganisationer. Första band att bli klart för riksfestivalen var Atlantic Driftwood från Östergötland. (bilden)

Kungliga Musikhögskolan får nya lokaler

En omdaning av området kring Kungliga Musikhögskolan planeras. En ny musikhögskola, ca 500 bostäder och kommersiella lokaler kommer att skapa ett helt nytt kvarter på Gärdet i Stockholm. Projektet går under namnet Svea Fanfar och avsikten är att skapa en levande stadsmiljö med ett blandat innehåll av boende, kultur och detaljhandel.

Kungl. Musikhögskolan kommer att samlas undervisning och konserter i en ny byggnad anpassad för både dagens och morgondagens krav. Förslaget är att den nya huvudbyggnaden placeras parallellt med Lidingövägen mitt emot Stockholms Stadion. Hela kvarteret får formen av en hästsko med öppningen ut mot Valhallavägen, och med en långsträckt grönskande park i mitten.

Nordiskt centrum för kammarmusik

Vänersborg och Trollhättan gör en gemensam storsatsning på kammarmusiken. Under 2006 pågår ett omfattande nordiskt program med festivaler, konserter, turnéer, kurser och utbildningsprogram. I Aurora Chamber Music samarbetar några av Nordens mest respekterade musiker och professorer. Dessa kommer att leda olika delar av verksamheten och konserterna i flera Aurora-produktioner.

Verksamheterna kommer att synas och organiseras i tre delprojekt: Aurora Chamber Music Academy i samproduktion med Högskolecentrum i Vänersborg; Aurora Chamber Music Festival i samarbete med Trollhättans Stad samt Aurora String Quartet. Festivalen pågår 17-23 juli och bland deltagarna märks Staffan Scheja, Tiina Karakorpi, Johannes Rostamo och Claudia Bonfiglioli (bilden).

Foto: Leif Jäderberg

Nu kommer luktfilmen

Snart ska man kunna känna vad filmerna doftar när man går på bio. En japansk film-distributör annonserar att de snart kommer att visa den första luktfilmen. Premiär blir det för filmen "The new world", ett historiskt drama med Colin Farrell i huvudrollen. På två av biograferna ska publiken med hjälp av ett nyutvecklat datasystem känna olika dofter beroende på filmscener.

– Det här är första gången som publiken kan erbjudas en variation av dofter, vilket betyder att publiken ska kunna känna att de befinner sig i en skog samtidigt som den visas på biograferna, säger Naoko Yoshida, talesman för Sochiku, det företag som visar luktfilmerna.

Men det är inte första gången den japanska biopubliken erbjuds dofter på bio. När Tim Burtons film "Kalle och chokladfabriken" visades förra året, var det flera biografer som luktade choklad.

Ny mångfaldsfestival i Umeå

12-20 maj pågår MADE in Umeå på NorrlandsOperan, ett nio dagar långt arrangemang som strävar efter mångfald och gränsöverskridande i det konstnärliga uttrycket. Namnet skvallrar om innehållet: Music, Art, Dance, Etcetera in Umeå.

Umeås tidigare folk- och kammarmusikfestivaler har lagts ned, men nu kommer alltså en ny festival med syfte att skapa spännande möten, både för artister och för publik. Den internationella prägen kvarstår men nytt för den här festivalen jämfört med föregående är att även opera ingår. Artister från världens alla hörn kommer, bland annat vår svenska världsmusiker Ale Möller.

Share Music Sweden söker ledare

Efter att i flera år arrangerat kurser främst i Västra Götalandsregionen arrangerade Share Music Sweden hösten 2005 en kurs på Furuboda Folkhögskola, utanför Kristianstad i Skåne. I sommar arrangerar Share Music för första gången också en veckolång kurs i Norrbotten, på Framnäs Folkhögskola. I början av sommaren hålls den första fortsättningskursen i Vara och till hösten är det åter dags för en kurs på Furuboda.

Nu söker Share Music professionella aktörer som vill ingå i en framtida ledarstab. Under uppbyggnadskedet har Share Music främst arbetat med erfarna ledare från Storbritannien, men i takt med att verksamheten utvecklas och växer vill man förstärka sin ledarstab. Share Music efterlyser människor som är professionellt verkamma inom musik, dans och teater – och som har en vilja att leda och inspirera.

Sveriges äldsta röster återfunna i England

Carl-Gunnar Ahlén, musiksribent på Svenska Dagbladet och medlem i Kungliga Musikaliska akademien, har sparat upp Sveriges första grammofooninspelningar ur en akustisk guldgruva i England. De allra flesta av de 71 spåren spelades in i Stockholm i en ambulanser studio i början av december 1899 och Ahlén stötte på dem när han besökte EMI:s arkiv i Middlesex 1991, främst för att söka efter inspelningar med dåtida stjärnor som John Forsell och Anna Ošcar. Dessa inspelningar, som inte hörts på ett sekel, ges nu ut på en dubbel-cd. Komiska monologer, operaarior, kupletter och folkvisor ger ett spännande tvärsnitt av förra sekelskiftets repertoar och speciella språk- och rösthantering.

Musiklinje bara för tjejer

Fridhems Folkhögskola erbjuder sedan sex år tillbaka en ettårig musikutbildning för

tjejer med inriktning mot improvisationsmusik. Anledningen till att man har en utbildning som vänder sig enbart till tjejer är att man vill se fler kvinnliga jazzmusiker i en värld som nästan helt dominerats av män i alla år.

Kursen är en instrumental utbildning och vänder sig till dem som redan har spelat en del men vill fördjupa sig ytterligare. Den innehåller ensemblespel, instrumentallektioner, teori, gehör, inspelningsteknik. En stor del av undervisningen är integrerad med skolans musiklinje, särskilt när det gäller projektveckor och gästföreläsare. Musiklinjen för tjejer gör också två turnéer under läsåret.

Nya sönger för barnkör

Kommunala Musikskolan i Kristianstad presenterar tio nykomponerade sönger för barnkör. Det är barnköerna Da Capo och La Musica under ledning av Anne Ramkull respektive Ewa Persson som står för framförandena som äger rum den 13:e och 14:e maj. För ackompanjemanget står musikskolans instrumentensemble Swingfonics. Sångerna är komponerade av Thomas Ringdahl, lärare på Musikskolan, till texter av framlidna författaren Britt G. Hallqvist. Förutom nu i maj kommer sångerna troligtvis också att framföras i oktober, som skolföreläsning på kulturhuset Barbacka i Kristianstad.

Danmark dominerade i Öresunds-Solist

Danska ungdomar tog både första och andra plats i båda tävlingsgrupperna när talangtävlingen Öresunds-Solist avgjordes i Köpenhamn den 25 mars. I gruppen 17-20 år blev klarinetten Mattias Larsson från Höganas trea. Elisabeth Nilsson (bilden) från Helsingborg, som spelar tvårflöjt, blev trea i gruppen 12-16 år.

Foto: Hans Christian Nielsen

Irländskt besök på Kristianstads Musikskola

Veckan innan påsk gästades Kristianstads musikskola av Barefield Celi Band från Irland. Gruppen Leddes av Denis Liddy, känd folkmusikpersonlighet på Irland, där han bl.a. driver en egen musikskola. Barefield Celi Band består av ungdomar i åldrarna 7-18 år som spelar fiol, flöjt, accordion, concertina, säckpipa samt harpa. Dessutom dansade fyra av ungdomarna traditionell irländsk dans. Under sin vistelse i Kristianstad med omnejd gav man ett flertal bejublade konserter samt workshops där musikskolans elever fick uppleva den irländska folkmusiken på mycket nära håll.

Möt Maria Stellas - årets ambassadör

- Jag behöver inte vara exotisk för att göra bra musik, men många gånger förväntas jag vara exotisk för att betraktas som äkta.

Maria Stellas är född i Sverige, av grekiska föräldrar. Hon sjunger grekiska sånger men tycker ändå inte att det är så viktigt vilka rötter man har.

Rättvisa, samarbete, gemenskap. Det är ord som kan beskriva hur Maria Stellas ser på livet. Och naturligtvis musik – framförallt äldre grekiska sånger, så kallad rebetika.

– Mitt musicerande kommer varken hemifrån eller från Grekland. Jag kommer inte från en musikfamilj, men visst hörde jag mycket grekisk musik som ung. Däremot fick jag språket från min familj.

Hon växte upp i Fagerhult, norr om Jönköping, dit föräldrarna flyttade 1965. Även mormor och morfar flyttade dit och familjen Stellas blev ett ovanligt inslag i det lilla samhället.

– Där fanns inte så många invandrare. Vi blev den grekiska familjen, vi var bara lite udda. Jag har aldrig känt mig som ett hot, snarare exotisk. Under min uppväxt kände jag mig inte som en utböljning, vilket många invandrare tyvärr gör idag.

UTFORSKADE GREKLAND

När Maria Stellas kom in på musik var det musikerna hon träffade som ledde henne in på den grekiska musiken.

– Jag ville utforska Grekland och när jag var 18 år bodde jag där under ett år. Då började det spira en dröm att jag skulle sjunga. Dilemmat var att sångerskor inte hade så gott anseende i Grekland, de var att jämföra med glädjeflickor. Jag kände att om jag skulle sjunga grekisk folkmusik eller popmusik så måste jag bli en respekterad sångerska.

Maria fastnade för rebetika – som också benämns rempétika eller rebetiko – den bouzoukibaserade storstadsmusiken. Rebetika kan översättas med slyngel eller lösdrivare och sångerna uppstod bland arbetslösa flyktingar i de stora hamnstäderna Konstantinopel, Pireus, Thessaloniki och Smyrna – nuvarande Izmir i västra Turkiet.

Namn: Maria Stellas.

Ålder: 40 år.

Bor: Göteborg.

Yrke: Sångerska och dansare, studerar sista året på världsmusiklinjen vid Musikhögskolan i Göteborg.

Familj: Sambo och två döttrar, två systrar och tre halv-systrar.

Lyssnar på: Varierat, just nu mycket rebetika och sådant som jag ska jobba med.

Ser på tv: Musikkbyrå och svenska deckare.

Gör mig arg: Jag blir ledsen över världens orättvisor. Arg blir jag när jag kommer till något jätteställe för att jobba och inte ens får vatten att dricka.

Gör mig glad: Kulturskoleprojekt. Som när Bollnäs visade upp sig på rikskonferensen i Kiruna. Då blev jag tårögd och fylld av lycka.

Bästa egenskap: Jag tror att jag är bra på att samarbeta.

Sämsta egenskap: Kan inte passa tider, jag är helt berövlig på det.

FÖRBJUDNA SÅNGER

Texterna handlade om drickande och haschrökande, men dessa förbjöds under militärregimen på slutet av 60-talet och början av 70-talet. Under dessa år ändrades texterna, och handlade mer om ett hårt liv och brustna hjärtan.

– Rebetikan beskriver miljön och människorna i städerna. Sedan har den blandats upp med musik från Turkiet. Under konflikten mellan Grekland och Turkiet flydde greker från Turkiet och tog med sig sin musik. Min favoritmusik är Smyrna-rebetikan. Den passar vår grupp Pireus.

Medlemmarna i Pireus ingår också i Cabaret Oriental.

– Vi tycker att det är spännande att vidga det geografiska området i musiken, det gör vi i Cabaret Oriental. Pireus spelar bara grekisk musik. Vi forskar och hittar gamla låtar. Det är en ren skatt, vi hittar så mycket bra låtar som är värda att ge liv – inte för att cementera dem.

MUSIKSKOLAN LEDER TILL JÄMLIKHET

Maria Stellas utgör också en viktig del i Sveriges kanske mest mångkulturella ensemble – Ale Möller Band. Och nu är hon även SMOK:s ambassadör.

– Jag blev jätteglad och hedrad över att bli tillfrågad. Jag sa faktiskt att det här passar mig jättebra, jag är redan en ambassadör för musikskolan. Musikskolan leder till jämlikhet – det pratar jag jämt om.

Riktigt vad ambassadörsrollen kommer att innebära under året vet Maria inte än.

– Jag har inte fått några konkreta uppdrag av SMOK, men jag har beslutat mig för att föra någon slags statistik. När jag spelar med Ale Möller Band är det inte jag som kommunicerar med publiken men när jag själv för talan har jag bestämt mig för att jag ska få med kultur- och musikskolan på något sätt.

– Jag brukar ta upp att det inte är så viktigt vilka rötter man har. Det är vad som händer under vår uppväxt som påverkar oss. Rättvisa tänker jag mycket på, och att det är viktigt att öva sig i samarbete när det gäller musicerande. Har man ett gemensamt mål fungerar alla människor på ett annat sätt än annars, då kan man samarbeta.

Även om Maria Stellas inte tycker att det är så viktigt med vilka rötter man har, så återkommer hon ofta till den grekiska musiken.

– Med grekisk musik behöver man inte känna sig ensam, den handlar väldigt mycket om gemenskap.

Text och foto: Nils Ågren